

DARBININKAS

XLVI NO. 75.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, LAPKRITIS - NOV. 7, 1961

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

Pop. Jonas XXIII savo 80 metų sukakties proga kreipia akis

Popiežius Jonas XXIII lapkričio 25 sulaukia 80 metų. Spalio 28 suėjo treji metai, kai buvo išrinktas popiežium. Abi sukaktys buvo paminėtos lapkričio 4, šeštadienį, vainikavimo metinėse. Diena buvo vėjuota ir lietinga, bet tūkstančiai žmonių meldėsi šv. Petro bazilikos aikštėje, nes netilpo į vidų, kur

Į popiežių Leoną I, kuris sustabdė hunų antplūdį

buvo iškilmingos pamaldos. Pamaldose dalyvavo 68 valstybių delegacijos ir 52 kardinolai. Prancūziškai pasakytoje kalboje popiežius išreiškė savo susirūpinimą

pavojumi, kuris kabo viršom visų tautų,

melsdamas Dievą, kad apsaugotų nuo nelaimės tautas ir žmoniją, kuri, susitaikiusi ir susivienijusi, galėtų gyventi tikroje taikoje ir ramybėje.

Popiežiaus kalbą diplomatai suprato, kaip smerkimą atominų bandymų Sovietų Rusijoje,

rišdami su bolševizmu ir naująją encikliką, kurią popiežius yra parengęs priminti popiežium Leontui I, ryšium su 1500 metų sukaktimi.

Prieš pusantro tūkstančio metų (461) vakarų Romos imperiją ir dar jauną krikščionybę

iš rytų puolė barbarai hunai,

vedami Atilos. Kur jie praeidavę, ten žolė neaugusi. Buvo jau pasiekę Romos, bet prieš juos su kryžiumi išėjęs popiežius Leonas I ir tą pavojų nuo miesto nulenkė. Dabar istorija kartojasi tuo būdu, kad vakarų Europos civilizacija ir krikščionybė yra grasoma mūsų laikų hunų — barbariškojo komunizmo.

Savo kalboje popiežius dar prisiminė jo širdžiai brangias tautas, kurios čia nėra atstovaujamos, nes

“kenčia sunkią prievartą”.

Užsiminęs apie Bažnyčios visuotinį susirinkimą, davė suprasti, kad jis galės įvykti kitų metų pabaigoje.

Amerikiečių delegacijai popiežiaus pagerbimo iškilmėse vadovavo Thomas K. Finletter, JAV ambasadorius prie Nato. Prie šv. Sosto JAV savo atstovo neturi.

JAV ir Vietnamas

Gen. Taylor patarė prezidentui susilaikyti nuo Amerikos kariuomenės siuntimo į Pietų Vietnamą. Geriau sustiprinti vietinių karių apmokymą ir pakeisti strategiją.

Sovietų lėktuvai nugabeno karinės pagalbos į pietų rytų Laosą. Pagalba skirta invazijai į Pietų Vietnamą.

VIETOJ TROIKOS

Išrinktas naujas Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Burmos diplomatas U Thant lapkričio 3 Saugumo Tarybos išrinktas ir visų Jungtinių Tautų balsais (103) patvirtintas generaliniu sekretorium ligi 1963 balandžio 10, kada turėjo baigtis laikas sekretoriauti Afrikoje žuvusiam gen. sekretoriui Dagui Hammarskjöldui. Dėl naujo sekretoriaus buvo tartasi 6 savaites, kol Sovietų Rusija atsisakė savo “troikos”. Naujam sekretoriui palikta laisvė pasirinkti savo padėjėjus ir tiek, kiek ras reikalinga. Jis tuojau pasirinko savo padėjėjais amerikietį dr. Ralphą J. Bunche ir rusą Georgijų P. Arkadjevą. Kai kas dėl to sako, kad “troika” vis tiek buvo sutarta, tik U. Thanto laisvai pasirinkta ir jis nuo savo pagalbinių nepriklausys tiek, kiek rusai norėjo. Tai laikoma JAV laimėjimu. Bet žiūrimas ir pralaimėjimas. U Thant, buvęs mokytojas, paskui išėjęs į Burmos diplomatus ir vadovavęs jos delegacijai Jungtinėse Tautose nu 1957, laikomas mažiau Ameri-

VIETOJE TROIKOS. U Thant, naujas JT gen. sekr.

kai palankus, negu buvo velionis Dag Hammarskjöldas. Naujasis sekretorius, manoma, atidžiai rūpinsis laikytis vidurio tarp JAV ir Sovietų Rusijos. Su jo asmeniu sustiprėja vadinamųjų neutralių įtaka. Praveržia Azijos žemynas, iš kurio Burmai pirmajai teko garbė užimti vadinamojo “pirmojo pasaulio piliečio” vietą.

Lietuvoje mirė

Klaipėdos klebonas kun. Aleksandras Kinderis spalio 11 buvo nuvykęs į polikliniką, kur jam ištraukė tris dantis. Grįždamas namo nusilpo ir pargriuvęs ant šaligatvio tuoj mirė (nuo infarkto). Dalyvaujant 50 kunigų, palaidotas spalio 14 Šilalės kapinėse. Velionis buvo Nepriklausomybės kovų dalyvis, kunigu išventintas 1933.VI.10 Telšiuose. Klebonavo Užventy, Truiknuose, Plateliuose, Darbėnuose ir, areštavus Klaipėdos kunigus, šį pavasarį buvo paskirtas Klaipėdos klebonu.

Kun. Kazimieras Budvytis, gim. 1908.12.18, kunigu išventintas 1935.4.20 Telšiuose, mirė po operacijos Kaune, palaidotas spalio 18.

Prieš kurį laiką Kretingoje buvo užmuštas kun. Paulius Lagys. Paaikėjo, jog užmuštas apipilėšimo tikslu; kaltininkai sumiti.

AMERIKOS KATALIKŲ VYSKUPŲ VAJUS

Padėkos savaitėje JAV katalikų vyskupai skelbia metinį vajų drabužių, avalynės, reikmenų ligoninėm bei prieglaudom ir k. Pernai tokiu metu surinkti rūbai, apavas ir aukos buvo išdalinti 48 kraštam. Per metus laiko visa tai susidėvi, ir jei galima būtų visus patenkinti, tai rinkliavos vis tiek nūstotų savo reikšmės. Tačiau vargas yra didesnis, negu aukos. Žmonės tebesišaukia pagalbos. Džiaugsmo jiems suteikia ir nedidelė parama, kaip tai mažai Formozos mergytei, kuri pernai gavo iš Amerikos naujų rūbėlių per Tien Chung katalikų misiją Taichune. Aukos galima įteikti kiekvienoje parapijoje. Lietuviai gali tai daryti ir per Balfo skyrius. Balfo surenkamos aukos eina tiesiai mūsų vargstantiems broliam ir seserim.

SU DOVANOM IS AMERIKOS: Formozos mergytė.

POPIEŽIUS XXIII savo vasarinėje Castelgandolfo.

“VAIKAI” PAMOKĖ “TĖVUS”: BOMBOM NEŽAISKITE

Atominiai sprogdinimai daugiausia šiuo metu davė įtampos tarptautinėje propagandoje. Jungtinių Tautų politinėje komisijoje lapkričio 2 mažesnieji kraštai 72 balsais prieš 21 pasisakė už atominių bandymų sustabdymą — moratoriumą. Prieš balsavo Amerika su savo artimaisiais sąjungininkais ir Sovietai su satelitais. “Tėvai”, kurie gimė J. Tautas, buvo patarti ir pamokyti “vaikų”.

Sovietai paskelbė, kad sprogdinimus sustabdys tada, kai Amerika priims visuotinį nusiginklavimo planą. Pagrasino: jei Amerika mėgins atnaujinti sprogdinimus ore, tai Sovietai ims sprogdinti naują seriją. Savo spaudoje Sovietai nieko neskelbia nei apie savo sprogdinimus nei apie pasaulio sujudimą prieš tuos Sovietų sprogdinimus.

Amerika lapkričio 5 per Amerikos Balso siųstuvus ypačiai pamėgino pralaužti sovietinius radijo kliudymus ir informuoti Sovietų Sąjungos gyventojus, kaip jų vyriausybė slepia nuo

piliečių savo atominius bandymus ir kaip apie tai atsiliepia pasaulio opinija.

Prezidentas Kennedy yra spaudžiamas iš abiejų pusių: atnaujinti sprogdinimas ore, bet taip pat ir nuo to susilaikyti. Lapkričio 3 jis pareiškė kompromisinį abi puses turintį patenkinti nusistatymą: Amerika sprogdinimus ore pasiryžus atnaujinti, jei to reikės... Spaudoje spėjama, kad “reikės” — sprogdinimai gali būti atnaujinti apie pavasarį. Nepaaiškėjęs ir nusistatymas dėl neutroninės bombos, kuri duoda vadinamąs mirties spindulius, — daryti bandymus ją pagaminti ar ne.

Pasauly, nekomunistiniame,

BUVO GRĮZUSI PIRMOJO DIDŽIOJO KARO KAITRA

New Yorke ir jo apylinkėse lapkričio 4-5 vidurdienyje temperatūra buvo pasiekusi iki 75 laipsnių. Tokia vasarinė šiluma buvo tikta 1914 metais. Normali aukščiausia temperatūra šiam rudens laikui neprašoka 60 laipsnių.

organizuojamos demonstracijos prieš atominius bandymus. Japonijoje ir kitur kalbama apie padidėjusį radioaktyvumą. Amerikoje sveikatos departamentas paskelbė, kad pavojaus nejausnti. Nurodoma, kad krituliai imsi reikštis tik pavasarį.

TROCKIO ŽMONA IEŠKO TEISYBĖS IR SŪNAUS

Chruščiovui apkaltinus Staliną, kad jis žudęs ir komunistus, atsiliepė Leono Trockio žmona, parašiusi laišką ir pareikalavusi iširti, kas iš Stalino agentų suorganizavo ir nužudė jos vyrą. Trockienė reikalauja viešo tardymo ir teismo reabilituoti jos vyrą ir sūnų Leoną Sedovą, apkaltintus Maskvoje 1927. Taip pat reikalauja nurodyti, kur yra antrasis jos sūnus Sergejus Sedovas, areštuotas 1935 metais.

Leonas Trockis - Bernšteinas, žydas, kuris su Leninu ir Stalinu sudarė bolševikinės revoliucijos “troika”, iš valdžios Stalino išspirtas 1927 ir jo agentų nužudytas Meksikoje 1940. Žudikas, atlikęs 20 metų baus-

RODĖ TANKUS, DABAR PASUS Adenaurį kviečia tartis dėl Berlyno ir Washingtoną, o paskui gal ir į Maskvą

Berlyne įsigali Sovietų reikalaujama rytų Vokietijos kontrolė susisiekimui iš vakarų Berlyno. Amerika tos kontrolės nepripažino ir tai pamėgino demonstruoti jėga: savo karo policijai leido, kad Amerikos pareigūnams padarytų kelią į rytų Berlyną. Tačiau atvykus į Berlyną Sovietų tankams, Amerika sutiko, kad Amerikos neuniformuoti pareigūnai rodytų savo dokumentus rytų Vo-

GENEROLAS IR NYKŠTUKAI

JAU BE UNIFORMOS: gen. Edwin A. Walker.

Gen. Edwinas A. Walkeris pasitraukė iš kariuomenės

Gen. Ed. A. Walkeris, buvęs Vokietijoje 24 divizijos vadas, atleistas iš pareigų, kilus kivičiam dėl jo pastangų savo divizijos kariams informuoti apie komunizmą, jo metodus ir pavojų Amerikai, iš kariuomenės visai išėjo. Kongreso pakomisei įteikė pareiškimą, kuriame pastebėjo, kad nenori toliau būti “žmogūkščių” (little men) valdžioje, turėdamas galvoje Pentagoną. Savo pareiškime išdėstė, kad kariuomenė turi būti gerai informuota apie Amerikos priešą — komunizmą, su kuriuo šis kraštas yra lemiamoje kovoje. “Kovos lauke, sako generolas, negali būti jokios kogezitacijos”. Savo pareiškime dar nurodo, kad jo, kaip karo vado, pastangos sumenkinamos komunistinės infiltracijos JAV. Kaip civilis asmuo, jis turėsias laisvas rankas kovai, kurią jis matysias naudingą kraštui ir kuriam jis tarnavęs kariuomenėje 30 metų su pagyrimu. Jo byla dar bus svarstoma Kongreso pakomisės, kuriai vadovauja sen. John Stennis, demokratas iš Mississipio valstybės.

New York Times (lapkričio 4) savo įžanginiame gen. Edw. A. Walkerio pasitraukimą iš kariuomenės palydėjo gana karščiu žodžiu pabrėžęs, kad jis “fanatiškai laikosi savo tiesos”, kad yra “peržengęs ribą, kuri karį skiria nuo politiko”. Tačiau laikraščio noras nukreipti reikalą tikta į “politikuojantį kariškį” taip pat gali būti laikomas “fanatišku įsitikinimu”, kad ne kariškių uždavinys nurodinėti komunizmo pavojų. Mums rodosi, kad tai yra visų uždavinys.

TUNELIS PO ALPEMIS

Ilgiausias pasaulyje tunelis kasamas po aukščiausiu Europoje kalnu — Alpių Monblanu (Mont Blanc). Kasa prancūzai ir italai. Ligi šiol pragręžta du frečdaliai — apie 5 mylios. Iš viso reikia prakasti 7 su puse mylios. Kasant iš abiejų galų, prancūzų ir italų inžinieriai susitiks po kalnu ateiinančių metų rugsėjo mėn. Automobiliam važiuoti bus galima 1963 ar 1964 metais. Tunelis kelią tarp Romos ir Paryžiaus sutrumpins visu penktadaliu. Darbai kainuos apie 40 mil. dolerių. Ligi šiol tame darbe jau žuvo 12 darbininkų.

— Malenkovo nebėsa elektros fabrike Sibire. Nežinia, kur esąs nudėtas.

Kaltino, kad jie norėję Staliną nunuodyti.

NATALIJA SEDOVA TROCKIENE

me, 1960. per Kubą išvyko į Čekoslovakiją; kur jis dabar yra, nežinome.

(Kadangi Chruščiovas galvą dėjo už Staliną, puldamas trockininkus, tai našlė Trockienė tiek tegali rasti teisybę, kiek jos pats Trockis, kai buvo valdžioje ir su Dzeržinskiu, Leninu ir Stalinu vykdė žmonių egzekucijas).

Artimiausi savaičių įvykiai gali nulemti Europos likimą

Sprendimai tam bus padaryti Washingtone

Prezidentas Kennedy laimingas tuo, kad jo veikla susilaukia aštrios kritikos. Būtų blogas ženklas, jei kritikos nebūtų, jei dėl politinės linijos būtų nei šilta nei šalta.

Iš vienos pusės prezidentas kaltinamas, kad esąs per "švelnus" ir per daug pasinešęs į appeasementą. Iš kitos — esąs permažai "lankstus" ir per daug karingas, vos ne "karo kurstytojas". Pirmos rūšies kaltinimai eina iš vadinamųjų konservatorių, antros iš vadinamųjų liberalų.

Kai Amerikos liberalai priekaištauja prezidentui, kad jis permažai "liberalus" ir permažai "lankstus", daros įdomi užsienių liberalų nuomonė. Tokią nuomonę paskelbė Paryžiaus "Figaro" ir New Yorko "France - Amerique". Tai atviras laiškas prezidentui Kennedy. Jo autorius yra Raymond Aron, vienas iš populiariausių prancūzų publicistų, prieš keleris metus pakviestas į Sorbonnos universitetą profesoriauti sociologijos fakultete, dažnai lankąs Amerikoje su paskaitomis ir savo nusistatymais — liberalas. Jis sakosi buvęs entuziastingas "partizanas" už Kennedy rinkimų kovos metu. Kaip

tik dėl to ir įdomi šio liberalo pažiūra.

Pone Prezidente, — pradėjo laišką Aron — po ilgo laiko New York Times pirmu kartu paskelbė gerą žinią: jūs emėtės revizijos savo idėjoms, kurias atsinešėte į Baltuosius Rūmus — po devynių mėnesių apsigavimo su Sovietais, kurie atnaujino savo atominius bandymus; apsigavimo su sąjungininkais, kurie nesustiprino savo konvencinių kariuomenių pajėgų ir kurie sunkiai duodasi padiriguojami; apsigavimo su trečiaisiais, kurie Chruščiovui atleidžia tai, ko neatleistų jum...

Apibūdines tuos "trečiuosius" — neutraliuosius, kurie esą visada žiauresni Vakaram nei Sovietam; apibūdines Titą, kuris nesivaržo imti pinigų iš Amerikos, o remti Chruščiovą; apibūdines Chruščiovą, kuriam nerūpi žmoniškumas, o tik žmones laikyti baimėje, — sustoja autorius prie aplinkos, kurioje prezidentas turi daryti sprendimą. Sutraukiant mintis, jo samprotavimai taip atrodo:

— Jūs esate apsuptas eilės žmonių, inteligentingiausių jūsų krašto žmonių, vertų savo reputacijos. Tai intelektualai įvairiausių socialinių grupių, įvairių galvojimo krypčių. Tokia organizacija turi pranašumo: jūs nesate pavojuje apeiti vieną iš galimų pasirinkimų. Bet prieš jus yra bausis kitas pavojus: žmogus kaip jūs, padėtyje panašioje kaip jūs, su tokia didele atsakomybe, kuriai jūs esate nusmerktas, yra neišvengiamai gundomas neiti iki politinio sprendimo galo. Visais klausimais jūs išklaustote vieno žmonių, kurie jum sako juoda; išklaustote kitų, kurie sako balta; jum pasilieka tada pasirinkti — pilka. Taip yra užsienio politikoje — pusiau priemonės, kompromisai tarp dviejų politinių galimybių.

Jūs nemėgstate per daug, kas jum primena Kubos fiasco... Bet pamoka neturėtų būti pamiršta. Projektas buvo paruoštas buvusios vyriausybės; jis numatė Kubos egzilų išlaipinimą, bet taip pat ir Amerikos marinių paramą. Jūs pasakėte

— ne dėl Amerikos kariuomenės intervencijos, bet — taip dėl egzilų išlaipinimo, kurį organizavo CIA savo ruožtu. Man širdis skauda dėl mūsų visų, bet šitas epizodas viršum jūsų dar tebekabo. Chruščiovas jo neužmiršo ir ten, kur jūs patys arba mes drauge su jums matysime lankstumo ženklą, jis matys, jis negali nematyti, silpnumo ženklų.

Didžiausias galybės šefui tarptautinėse džiunglėse didesnis trūkumas yra būti juokingam, negu būti nekenčiamam. Budapešte Chruščiovas pasirinko būti nekenčiamas... Vengdamas jus suerzinti netinkamais atsiminimais, aš baiminuosi, kad neatsidurtumėte kelyje pakartoti Kubos klaidas, tai reiškia — nepasirinktumėt linijos tarp to ir kito. Nėra paslaptis, kad jūs išklaustote, kaip įprastą, prieštaraujančių patarimų. Vienoje pusėje Dean Achesono, kitoje asmenų, mažiausia žinomų, palankių "lankstumui" ir "deryboms". Jūs teoriškai pasirinkote "griežtą" politiką, bet ji įjungdami didesnę ar mažesnę dozę "lankstumo" stiliuje, kalboje, metoduose. Rezultatas tuo tarpu tas, kad niekas daugiau nežino, kaip rašė vienas amerikiečių laikraštis, ar jūs žadate imtis Churchillio rolės ar Chamberlaino. Kad jūsų kalba J. Tautose literatūrinio požiūriu yra verta Churchillio, niekas tuo neabejoja. Bet ką ji reiškia? Protarpiais jūsų sostinė, reicho sostinė, Londonas ir Bona skardenasi dementi, balionais, siūlomom ar atšaukiamom

nuolaidom. Aš nesakau, kad jūs turite ar neturite derėtis, bet jeigu jūs šiandien esate pasiryžęs pripažinti rytų Vokietijos vyriausybę, tai verčiau tai būtų buvę padaryta kiek anksčiau arba geriau būtų palauti keletą mėnesių, negu tai daryti dabar, nes tai, kas šiandien yra pastatyta ant kortos pasauliui akivaizdoje, nėra tik dviejų milijonų berlyniečių likimas; tai jūsų gebėjimas, Jungtinių Valstijų gebėjimas įtikinti Chruščiovą, kad jūsų nėra turi jėgos nepasiduoti šantažui.

Artimiausių dešimties mėnesių įvykiai, sakėte jūs, gali nulemti žmonijos likimą dešimčiai tūkstančių metų. Leiskite man būti mažiau apokaliptiskam: artimiausių dešimties savaičių įvykiai gali visiškai nulemt Europos likimą artimiausiam dešimčiai metų. Bet sprendimai tam bus padaryti Washingtone, o ne Londone ir Paryžiuje...

Liberalo Arono žvilgsnis iš Europos sutaria su Amerikos liberalais tik vienu punktu — prieš kompromisų kelią. Esmiškais klausimais, dėl derybų su Maskva, priešingas Amerikos liberalų žvilgsnis. Čia jis sutaria su de Gaulle žvilgsniu — nesiskubinti. Arono žvilgsnis iš Chruščiovą, į Titą, į sąjungininkus yra labai artimas ir Amerikos masės daugumos žvilgsniui. Jei Gallupas teisingai tos daugumos nusistatymą išreiškia, tai šiuo metu į liberalus linksta 41 proc. Amerikos gyventojų, į konservatorius 46 proc., o pietuose tas skirtumas net didesnis — 34:52. M.

SPAUDA

Naujienom į talką atėjo Talka

Dirvoje spalio 13 buvo paskelbti LNT pirmininko V. Rastenio pasisakymai dėl Lipscombo - Kuchelio rezolucijos, kuri prašo Kongresą nutarti, kad vyriausybė imtųsi iniciatyvos iškelti Lietuvos klausimą J. Tautose. Autorius pasisako: "Jau ir kiti mūsų 'vyriausybės veiksniai' yra bandę veikti ta linkme. LNT nuomonė apie tokius sumanymus visada buvo, mažiausia, skeptiška, greičiau net nepalanki. Ne tik dėl to, kad dabartinis metu beveik nėra realaus pagrindo tikėtis, kad būtų įmanoma Lietuvos klausimą net į dienvakarę išsprauti, kiek dėl to, kad Lietuvos klausimo iškėlimas Jungtinėse Tautose dabartinėse aplinkybėse, kurios tenai vyrauja, būtų Lietuvos nepriklausomybės reikalui greičiau pavojingas, negu naudingas... Matome gi, kad Jungtinėse Tautose dabar jau beveik neįmanoma pasiekti bet kokio Sovietijai nepalankaus sprendimo".

Naujienos spalio 23: "Netikėtai 'Naujienoms' į talką atėjo tautininkų 'Talkos' pirmininkas V. Rastenis... Beveik visi jo argumentai tokie pat kaip 'Naujienų'... Visa tai 'Naujienose' seniai buvo pareikšta ir pakartota".

(Tie argumentai, kurie pagrindė Naujienų ir Talkos pasisakymą prieš rezoluciją gali sustiprinti nusistatymą ir tu, kurie yra už rezolucijos remimą. Nebuvo realių galimybių nei Kersteno komiteto siūlymam įvykdyti; nėra realių galimybių įvykdyti nei Vasario 16 progą siunčiamų rezoluciu-

jų su prašymais pašalinti iš Lietuvos okupacines jėgas, o betgi jos naudingos, kaip naudingas buvo ir Kersteno komiteto darbas. Nauda ta, kad sudaroma konkreti proga judinti Lietuvos klausimą vis iš naujo ir neleisti jo palaidoti tyloje. Tos prasmės turi ir akcija už Lipscomb - Kuchelio rezoluciją. Gal tas bylos draskymas nėra patogus valstybės departamentu laikinei politikai dėl santykių su Maskva, ir dėl to būtų pageidaujama tyla dėl Lietuvos? Bet tai jau kitas klausimas).

VIENYBĖS "TALKA" VLIKUI

Vienybėje spalio 20: "Sios savaitės pabaigoje į Washingtoną išvyko Vliko pirmininkas dr. A. Trimakas. Bet prieš išvykdamas, jis paskambino į Vienybės redakciją, išspėdamas dėl kai kurių lietuvių alarmonujančių gandų... Konkrečiai, mūsų veiksmus yra pasiekusios gana patikimos žinios, kad 'anglosaksai yra sutarę tarp kitų nuolaidų Sovietam, pripažinti Pabaltijo valstybių inkorporavimą'".

Naujienos spalio 24 į tai: "Neatsakingas sensacijų fabrikavimas"... "labai neapgalvotas elgimosi būdas" skeisti gandus spaudoje, "nepasistengus jų iširti ir patikrinti".

Draugas spalio 25 vedamajame: "Mes nesuprantame, kodėl 'Vienybė' skelbia nepatikrintas žinias ir jomis gasdina savo skaitytojus. Be reikalo ir dr. Trimakas sutiko reikšti kai kurias savo mintis apie pabaltiečių pasiuntinybes, pirma jų nepatikrinęs. Būtų tiksliau, jei tasai pasikalbėjimas būtų atspausdintas jau po to, kai dr. Trimakas ir atstovas p. J. Kačekas aplankė valstybės departamentą ir sužinojo, kad pasiekiamiems gandams nėra jokio pagrindo...".

— Sovietų literatūra yra atsilikusi, — kalbėjo spalio 24 sovietų rašytojas Solochovas. Kalta aplinkybė, kad rašytojai atitrūkę nuo realaus gyvenimo: iš 2700 rašytojų Maskvoje gyvena 1700.

Norite geros — meniškios fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ įvairių progų — vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ
RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION

Sav. B. KUČINSKAS

35 So. 8th Street . . . . . Brooklyn 11, N. Y.
Evergreen 7-2155 Resid. ILlinois 8-7118

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

- vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį.
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užėiti ir pasižiūrėti!

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Pamėginkite užėiti pas mus ir būsite patenkinti.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard Street New York 2, N. Y.
Tel. AL 4-8319

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Tamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėms, suknelėms bei švarkams. Maišytos ir rayoninės medžiagos parduodamos griežtai urmo (wholesale) kainomis.

K & K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.
Telefonas: ELizabeth 4-1711
ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO
Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo \$9.50 už pilną eilutę

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skaminkite daugiausiai patyrsiam kelionių biurui į R. Europą

Mes padedame jums atsigabenti savo gimines iš Sovietų Sąjungos

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Str. New York 36, N. Y. • Tel. Circle 5-7711

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by Vneshepostorg
Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį.

SIUNTINIAI APDRAUSTI, PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVEJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutauptyte nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrių:

- NEW YORK 3, N.Y., 39 - 2nd Avenue — Tel.: AL 4-5456
- BROOKLYN 7, N.Y., 600 Sutter Avenue — Tel.: DI 5-8908
- LAKEWOOD, N. J., 126 - 4th Street — Tel.: FO 3-8569
- PATERSON 1, N. J., 99 Main Street — Tel.: MU 4-4619
- NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street — Tel.: LO 2-1446
- PITTSBURGH 3, Pa., 1015 E. Carson Street — Tel.: HU 1-2750
- WORCESTER, Mass., 174 Millbury Street — Tel.: SW 8-2868
- HAMTRANCK, Mich., 11333 Jos. Campau — Tel.: TO 7-1575
- CLEVELAND 13, Ohio, 2683 W. 14th Street — Tel.: TO 1-1068
- CHICAGO 22, Ill., 2222 W. Chicago Avenue — Tel.: BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill., 3212 So. Halsted Street — Tel.: 5-2737
- SAN FRANCISCO, Cal., 2076 Sutter Street — Tel.: F1 6-1571
- NEWARK 3, N. J., 428 Springfield Avenue — Tel.: BI 3-1797
- PHILADELPHIA 23, Pa., 530 W. Girard Ave., — Tel.: WA 2-4035
- WATERBURY, Conn., 6 John Street — Tel.: PLaza 6-6766
- GRAND RAPIDS, Mich., 606 Bridge St., N.W. — Tel.: VI 1-5355
- PASSAIC, N. J., 176 Market Street — Tel.: GR 2-6387
- DETROIT, Mich., 7300 Michigan Avenue — Tel.: VI 1-5355
- ATHOL, Mass., 61 Mt. Pleasant Street — Tel.: CH 9-6245
- LOS ANGELES 22, Calif., 960 So. Atlantic Blvd. — Tel.: AN 1-2994
- BOSTON 18, Mass., 271 Shawmut Ave. — Tel.: LI 2-1767
- WOODHAVEN 21, N.Y., 84-17 Jamaica Ave. — Tel.: VI 8-3330
- VINELAND, N.J., West Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg. Skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

Internationally known...
BLAUPUNKT
Sheer perfection in radio & phono
STEREO
MULTIPLEX adaptable
the MONTE CARLO
8 ACoustically BALANCED SPEAKERS
1 of 12 decorator styled MULTIPLEX STEREO AM/EM/SW COMBINATIONS

BLAUPUNKT — žinomiausias vardas pasaulyje stereo instrumentų tarpe. Varžosi viso pasaulio muzikos mėgėjai dėl jo techniško preciziškumo; savo kokybe taip pat stovi virš visų kitų aparatų; o taip pat geriausiai pasaulyje žinomi PERPETUUM-EBNER patefonai, matysite didžiausią skirtumą, kaip perduodamas muzikinis pasaulis giliai, švariai, taip kad ir daugiausiai išlepus muzikos žinovas pajunta tobuliausią tono gyvybingumą.

PRANAŠIAUSIAS UZ VISUS — NAUJAS, PERPETUUM-EBNER
4 greičių su 4 garsintuvais, nešiojamas

Populiariausias patefonas su importuota vokiska muzikos spintele.
musical 660 stereo
Pulkus, su atjungiamais garsiakalbiais STEREO perdavimui pajėgiausiu garsu. Dvieju kanalų stiprintuvais (2x4 Watt), kiekvienas perdavimo vietetas turi 6 Watt virštonius ir malonus boso tono garsintuvus. Plokšteles keičia automatiškai nuo 7 iki 12 colių didumo, nesvarbu kokia eile jos būtų sudėtos. Duplo-Stereo kristalinė adatėlė — ilgo grojimo ir normali. Pridedama daug priedų, kurie "Musical 660 Stereo" šiandien daro aukščiausios rūšies rinkiniu. KAINA nuo \$129.00. Tik šia savaitę veltui pridodama importuotos KW-UKW antenos, kurias naudojant galima gauti visos Europos radio stotis.
Prašome užėiti į Koliziejų (315 paviljonas), kur rasite visų modelių parodą.

SYLVERN STORES GERMAN HI-FI CENTER
MANHATTAN: 1574 Third Ave. (88. St.)
BRONX: 1058 Westchester Ave. (So. Blvd.)
Tel.: ATwater 9-6609 Taglich 10-7 Uhr geöffnet

DARBININKAS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų, 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVŲ ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsniai ir korespondencijos redakcija taisyta savo nuožūria. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako. REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Wiltoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel.: GLenmore 5-7281

Didžioji veidmainystė

Rusam okupavus Lietuvą 1940 vasarą, tuojau pasirodė Stalino paveikslai gatvėse, aikštėse, pastatuose, plakatuose ir laikraščiuose. Nepriklausomos Lietuvos keli laikraščiai, kurie dar nebuvo uždaryti iki laisvos Lietuvos priverstinio įjungimo į Sovietų Sąjungą, buvo taip pat užteršti Stalino atvaizdais ir jo garbinimu. Išprievartautas dienraštis "XX Amžius" 1940 liepos 23 pirmajame puslapyje parodė didžiulį Stalino atvaizdą, apgaubtą Salomėjos Nerios "poemos", kurioje tam nuožmogiui smilkyta: "Mums vardas Stalino šviesus, kaip tikro tėvo draugo... Galingi Stalino pečiai laužia vartus į saulę".

Maskvon važinėjęs parvežti tos "Stalino saulės" — Nepriklausomos Lietuvos nužudymo įsakų, Justas Paleckis 1940 rugpjūčio 24 išrėkė savo pasitenkinimą didžiū šauksmu: "Tegyvuoja didysis Tarybų Sąjungos tautų tėvas, viso pasaulio darbo žmonių vadas ir mokytojas, draugas Stalinas! (Ovacijos)".

Komisarų tarybos pirmininkas Mečys Gedvilas 1940 lapkričio 12 savo ilgą liuapsinamąją kalbą baigė klykdamas: "Tegyvuoja pavergtųjų išvadotojas... vadas ir mokytojas, draugas Stalinas! (Ilgai plojimai)".

Ovacijomis ir plojimais, pakiliu ir rėkliu balsu šaukiant Stalino vardą, buvo baigiamas kiekvienas partijos suvažiavimas, kiekvienas susirinkimas, kiekviena kalba. "Stalinas yra mūsų viltis... Stalinas — mūsų valia! Stalinas — mūsų pergalė!". Tokiu trigubu šaukimu Nikita Chruščiovas 1937 baigė savo atrią kalbą, nukreiptą prieš pasmerktus trockininkus,

partijos "priešus", kurie išdrįsę pakelti prieš Staliną ranką. "Savo rankas keldami prieš draugą Staliną, jie pakėlė jas prieš didžiausią žmonijos brangenybę".

Siandien toji "brangenybė" to paties rėklio rankomis, griausmingai plojant kompartijos suvažiavimui, išmesta iš mauzolejaus. Kas čia atsitiko?

Puzras sprogsta dėl to, kad yra tuščias. Bet kada jo vietoje pučiamas naujas, yra tuščios ir galvos. Nieko čia negali padėti, jei sudžiūvus lavonas išmetamas Kremliaus patvorin, o gyvasis naujomis ovacijomis ir plojimais smilkstomas valdžios viršūnėje. Tuo būdu tik labiau išryškinama buvusi ir likusi veidmainystė.

Dar pirmą kartą durdymas Stalino puzrui, kad save iškelty, Chruščiovas pareiškė, kad "nauji žmonės taisyta Stalino metodus, bet ne jo doktriną". Taip rašė Londono laikraštis "The New Leader" 1956 spalio 18. Bet jeigu palieka ta pati doktrina, kuri iškelė Stalino puzrą, tai palieka ir ta pati bolševikinė santvarka, niekšybė, nors joje ir keistusi nauji žmonės.

Veidmainystė paskutinėm die nom atsiskleidė Rusijoje visu savo nuogumu ir išsiniikinimu. Tai nėra tik šiaip sau eilinis reiškinys, tik Chruščiovo naujos gaujos stiprinimasis, tik kova dėl valdžios sovietinėje imperijoje.

Piktybė tam tikru laiku išsiverčia paviršium, kad ir labiausiai apakę suprastų, jog yra pats paskutinis laikas susisprasti, kovoti ir grėžtis tieson, kuri yra — mūsų viltis ir mūsų pergalė.

Priešam visa rodė, it lapei vištides

Laiškas iš Brazilijos

Yra du Amerikos žemynai ir juose dvi didelės valstybės: šiaurinėje žemėje Jungtinės Amerikos Valstybės, o pietinėje — Jungtinės Brazilijos Valstybės. Abi turi panašumą ir skirtumą.

Abi dar labai jaunos. Jas sukūrė įvairių tautų bei rasijų imigrantai, atsikratę kolonializmo jungo. Kadangi tais kolonialistais buvo anglai, prancūzai, ispanai ir portugalai, tai to nepamirštama ir neleidžiama jiems daugiau turėti kolonijų. Visai kas kita, pavyzdžiui su rusais maskoliais. Šiai tautai, atsilikusiai, ne tik leidžiama vergti senas ir aukštos kultūros tautas, bet dar įrodinėjama, kad tai reikalinga jos... saugumui. Mat, maskoliai, kurių tėra apie 70 milijonų, yra pavergę apie 200 milijonų. Žinoma, kad "nesaugu"... Rusai pavergtusius marina badu ir žudo, kad tiktai atsilaukių ir dar su bolševikintų. Taip yra su mūsų laikų kolonializmu: praeityje — negeras, o dabar — geras, kadangi bolševikinis, maskolinis.

Bet grįžkime prie abiejų Amerikų. Dar vienas bendras jų bruožas yra tas, kad ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Brazilijoje nėra vieningos tautos, o daugelio tautų junginiai, ateiviai. Vietiniai senieji gyventojai indėnai savo žemėse yra be balso. Pas jus indėnai gyvena rezervatuose. Ginaite juos nuo "baltųjų" brovimosi ir jų sritis. Pas mus, Brazilijoje, yra priešingai: patys indėnai apsigina nuo smalsuolių ir savo džunglėse tvarkosi nepriklausomai. Dar visai neseniai vieno anglo vadovaujama ekspedicija nusitrenkė į Amazonės miškus. Vadovas ten palydėjo savo galvą, o daug jo palydovų buvo sužeistų. Gi toji sritis, kurią jie norėjo patyrinėti, yra didelė, įdomi, turtinga retais medžiais, guma ir dar kai kuo.

Abiem žemynam dar yra bendra atsineštinė Europos kultūra. Tiek jūs, amerikoniai, tiek mes, brazilai, esame apskritai krikščioniškos kultūros žmonės. Bet jūs didžiuliatės esą už mus pranašesni. Gal būt, doleriu? Mat, jūsų doleris yra kelis šimtus kartų brangesnis už mūsų kruzeirą. Kai rašiau šį laišką, doleris buvo vertas 310 kruzeirų. Kai siunčiau laišką pašte, jau buvo vertinamas 327 kruzeirais. Kiek pakils, kai

mano laišką pasieks Darbininko skaitytojus, sunku pasakyti. Tai tikras nuosmūkis! Bet tai ne kultūra. Man rodosi, kad kultūros arba žmoniškumo nuosmūkis pas jus yra didesnis, negu mūsų "džiunglėse".

KADA KARALIUS PABĖGA

Yra vienas skirtumas tarp JAV ir Brazilijos. Pas jus tėra 2 partijos, o pas mus — penkis kartus daugiau. Čia sakome, kad brazilai artimesni lietuviams, nes anom dienom, kurjos vadinamos nepriklausomybės laikais, bet galėtume pavadinti ir "nesusiklausymo", lietuviui turėjo apie 15 partijų! Dar gerai, kad jos buvo bent raštingos.

Brazilijoje yra daug neraštingumo. Čia visai pritikty lietuviškas priežodis: "Nemoku nei rašyti nei skaityti, o karaliū renka". Taip, renka, bet nei rinkti nei balsuoti iš tikrųjų negali taip, kaip yra raštinguose kraštuose. Čia kitokia tvarka ir kitokie "karaliai". Vienas iš jų, vadinamas prezidentu, pasišvaistė, pasikarščio, it būtų visai neraštingas, ir pabėgo į užsienius, metęs savo "karūną". Dar gerai, kad parlamento pirmininkas šiaip taip užlipdė spraga: "karaliū" pavažavo, kol iš užsie-

nio grįžo viceprezidentas. Ar šiaip imsime, ar kitaip, bet yra žinoma, kad net bitės, netekusios motinėlių, turi išsiskirstyti ir išnykti. Ką bekalbėti apie tokius protingus padarus, kuriais yra žmonės.

UGNIAKALNIS APRIMO

Siaip pas mus dabar viskas tvarkoje. Ramu. O porą savaitę šiautė gili, skaudi krizė. Tik mūsų — de ja, pietiečių — šaltakraujškumas, rimtumas ir pakankamas protas nusrėrė.

JOAO GOULART, Brazilijos dabartinis prezidentas.

KOKIŲ ŽINIŲ SOVIETU RUSIJA LABIAUSIAI BIJO?

Sovietų Rusija yra atsivėrusi nuo laisvojo pasaulio dvejoji siena: žemėje — spygliuotą, ore — duslinamąją. Norėtu uždusinti bet koki garšą, kad jį nepasiektų gyventojų radijo bangom. Tam tikslui rusai turi pasistatydinę 2,500 duslintuvų — tokių radijų stočių, kurios veikia ta pačia banga, kaip ir užsienio stotys, kad užglusintų jų balsą. Tai vadinamieji radijo trukdytojai. Sovietų Rusija tam reikalui yra sutelkusi šešis kartus daugiau jėgų ir priemonių, negu Jungtinės Amerikos Valstybės savo užsienio transliacijom. Tai reiškia, kad trukdomas darbas varomas daug stipriau, negu Amerikos informacija. Ko Sovietų Rusija bijosi, jei saviem duslintuvam skiria tiek daug lėšų ir jėgų?

JAV informacijos tarnyba po ilgesnių tyrinėjimų pasiekė tokios statistikos. Visų pirma labiausiai duslinamos žinios — apie 80 proc. — apie neramumus ir nesutarimus už geležinės sienos. Antra, stipriai trukdomi (iki 75 proc.) pranešimai apie sovietų šnipus laisvame pasaulyje ir apie subversyvinę komunistų darbą. Trečią grupę (71 proc.) sudaro informacija apie Sovietų Rusijos vidaus gyvenimą ir santvarką. Žinios apie Berlyną duslinamos 62 proc., apie Kubą ir Laos — 51 proc., apie nusiginklavimą ir atominius tyrinėjimus — 47. Kai visas pasaulis didelėm antraštem rašė, kaip rusai savo megatonine bomba užteršė orą, Sovietų Rusijos ir jos satelitų spaudoje nebuvo jokios žinios, kad Sibire ir Naujoje Žemėje sprogdinamos vandenilio bom-

Toji krizė, be abejo, be niekur nieko neatėjo, nes niekas iš nieko nesiranda. Tai žinoma labai seniai ir visuotinai, net tarptautine lotynų kalba išreikšta: ex nihilo nihil... Kai kurie žmonės kartais klidėdami nušneka, kad pasaulis atsiradęs... iš nieko, it doleris ar kruzeiras dykoje kišenėje.

Ir Brazilijos krizė susidarė nebe priežasčių. Viskas klostėsi, kaip turėjo klostytis: kaip buvo patarta ir kaip susitarta.

Pabėgęs prezidentas Janio Quadros, dar prieš jį išrenkant, stropiai keliavo bolševikų kraštuose ir "studijavo". Nespėjo apsilankyti tiktai komunistinėje Kinijoje. Bet ir to užteko. Atsisėdęs prezidento kėdėje, pradėjo veikti, kaip tinka tokiam poaukščiui. Viską darė pats, nes prezidento galia (vadinamasis prezidentizmas, prezidento karaliavimas) tai leido. Viską vienas tvarkė išakymais, dekretais. Griežtai. Parlamentas pasidarė bedarbis. O iš to viso pasidarė...

DEGUTAS SU MEDUM

Pas jus ten vienas žurnalistas, kaip mūsų laikraščiai atpašakojo, ne kaip įvertino JAV prezidento kalbą, kurioje jį ai užsiminė apie maskolių bolševikų "saugumą", atseit, ir apie pripažinimą tiem kraugeriam vertgi kaimynines tautas savo "saugumui". Tas žinomas žur-

bos. Nuo gyventojų tai nuslėpta.

Pro duslintuvų tinklą vis dėlto šiek tiek žinių iš užsienio prasiskverbia. Lengviau galima kai ką nugirsti toliau nuo didesnių miestų. Bet tokiose vietose mažai kas turi tinkamus radijo aparatus.

Laisvis pasaulis ligi šiol per mažai yra daręs pastangų nugalėti "geležinę sieną" erdvėje. Tik dabar, Sovietų Rusijai pademonstravus savo terorą, JAV svarsto sustiprinti Amerikos Balsą (Voice of America), kad jį pasiektų Rusijos gyventojus.

Lietuviškos Amerikos Balso transliacijos Washingtono taip "nusausinamos", kad iš jų nebelieka naudos. Net pamoksluose neleidžiama užsiminti faktų, kurie Sovietų Rusijai gali būti nemalonūs.

jo bolševikai net dviem atvejais, neskaitant 1918 - 1919 metų, kada raudonoji armija buvo atmušta lietuvių, estų ir latvių, sukūrusių savo nepriklausomas valstybes.

Anuos rusų carus — vieną žiaurųjį ir du "didžiuosius" — istorikas M. N. Pokrovskis dar kaltino imperializmu ir šovinizmu. Dabar, kada savąjį imperializmą dengdamas Nikita Chruščiovas batu kala visiem ir galvą, kad kiti yra imperialistai ir kolonialistai, sovietiniai istorikai yra pakinkyti niekinčius carus šlovinti ir kelti, nes Pabaltijo okupacija reikalinga pagrįsti istorijos falsifikacija: "Latvių ir estų valstiečiai rusų kariuomenę sutiko kaip išgelbėtojus".

PRAŠAU palikti ir batus!...

čius skaudžiai išgyveno ir šaukė:

"Mūsų ir mūsų tėvų krauju apginta žemė mums atimama". Nenorėjo sutikti, kad Livonijos pilimis, žemėmis ir tarnybomis lygiai dalintųsi lietuviai ir lenkai. Jonas Katkevičius visą 10 metų nutarimo nevykdė. Taip pat spaudė Rygos miestą, kad pasiduotų Lietuvai. Rygą tebegynė savo siekimą pasidaryti laisvu Vokietijos imperijos miestu. Rygos pirklių elgsena primena Klaipėdos vokiečių nepriklausomos Lietuvos laikais.

RYGOS miesto archyve teko vartyti vieną niekur neskelbtą bylą. Jonas Katkevičius savo rankose turėjo Dauguvos žiočių pilį, kuri kitados priklausė kalvininkams. Pilis turėjo atitekti Gotardui Ketterliui, Kuršo ir Žiemgalos kunigaikščiui, kai Livonija buvo dalinama atskiro- mis sritimis (1562). Lietuvos kancleris Radvila Juodasis, kuris po trejų metų (1565) mirė Vilniuje, tą pilį pasilaikė, sumokėjęs Gotardui Ketterliui 15.000 talerių atlyginimo. Pilis buvo reikalinga Dauguvos žiočių apsaugai. Bet ji taip pat galėjo kontroliuoti pirklių laivus, kurie iš Baltijos plaukdamo į Rygą arba iš Rygos į marias. Jonas Katkevičius sulai-

nėjo Rygos pirklių važmą. Dėl tos blokados pirkliai pasiskundė karaliui Zigmantui Augustui. Šis išdavė laisvo susisiekimo garantiją, bet Katkevičius nepripažino Lenkijos karaliaus rašto jam galiojančiu. Doku- mente nebuvo Lietuvos kunigaikštystės ženklų. Kol atėjo naujas raštas su Lietuvos kanceliarijos antspaudu, nė vienas Rygos pirklių laivas nepraplaukė pro Dauguvos žiotis. Būta kietų lietuvių, kad ir vedusių lenkes žmonas...

Rygos miestą privertė pasiduoti Steponas Batoras, užbaigęs Livonijos karą. Jisai 1582 III 12 iškilmingai įjojo į Rygą. Tvarkydamas Livonijos reikalus, atėmė administratorių pareigas iš Katkevičių, Zemaityjos seniūnų, ir perdavė Radvilų giminei. Pilių viršininkas daug kur suskyrė lenkus. Kadangi ir linija rišo Lietuvą su Lenkija, tai įsivyravo klaidinga nuomonė, kad dėl Livonijos kovojo ir ją valdė "lenkai". Latviai nė dabar nepertaiso savo vadovėlių, rašydami apie "Lenkijos valdymo lakus", nors jų istorikas prof. A. Tentelis dar 1922-23 metais savo paskaitų konspektuose tą klaidą nurodė. Bet gal ir gera ta klaidą? Kas buvo ir negero, pri- skiriama irgi lenkam... Sena latvių liaudies daina,

išlikusi iš anų laikų, mini totorius (maskolių sąjungininkus) ir lietuvius. Paprastas žemės arėjas taip išreiškė savo rūpestį neramiais laikais:

"Kopiū kalnan pažiūrėti, Kas su mano tėvų žeme: Ar lietuvis, ar totorius, Ar vištaitė rausinėjas?" Kiekvienas sukrabždėjimas lauke kėlė susirūpinimą, kas ateina: maskoliai su totoriais, ar lietuviai? O gal nieko?

LIETUVA ir Lenkija po Liublino unijos (1569) valdė Uždauguvį su Ryga ligi 1629 metų. Atėmė švedų karalius Gustavas Adolfas II. Iš švedų visą Estiją ir latvišką Vidžemę iki Dauguvos paveržė Rusijos caras Petras I Didysis 1721 metais. Rytinė Latgala su Daugpiliu išbuvo Lietuvos ir Lenkijos valdžioje iki pirmojo padalinimo (1772). Atėmė Rusijos carienė Kotryna II Didžioji. Kuršo ir Žiemgalos vasalinę kunigaikštystę su Mintauja, Liepoja ir Ventpile atsiskyrė nuo Lietuvos bei Lenkijos ir pasidavė carienei Kotrynai prieš pat paskutinį padalinimą (1795).

Iš suminėtu vardu matome, kad Kotryna Didžioji ir Petras Didysis pratęsė ir įvykdė caro Jono Žiauriojo pradėtą, bet nepasiektą Baltijos kraštų okupaciją. Mūsų laikais ją pakarto-

SIMAS SUZIEDĖLIS

KOVA su MASKVA

Jono Žiauriojo laikais

(7) LIVONIJA atiteko Lietuvai, tačiau ne visa. Šiaurinė Estijos dalis su Tallinnu ir Narva užimta švedų. Švedijoje karaliavo Jonas III Vaza (1569-1592), vedęs Zigmanto Augusto seserį Kotryną. Su Steponu Batoru juodu buvo svainiai. Kotrynai dar kalėjime ant padrikų šiaudų buvo gimęs sūnus Zigmantas Vaza, vėliau valdęs Lietuvą ir Lenkiją.

Lenkija kovose dėl Livonijos dalyvavo tiktai Stepono Batoro laikais — paskutiniame tarpsne. Ligi tol sunkią Lietuvą padėti išnaudojo, kad lietuvius prispaustu dėtis į tvirtesnę uniją. Liublino nelemtoji unija (1569) iš dalies yra padarinys karo dėl Livonijos. Stambieji Lietuvos didikai, kaip Radvilos ir Katkevičiai, įtūžę kovojo prieš uniją ir gynė Livoniją nuo Maskvos, bet jie negalėjo atsverti smulkios bajorijos, kuri gąščiojo nepakeliant karo naštos, jeigu nepa-

dės Lenkija. O lenkai statė ultimatumą: kol nebus sutarta, kad po Zigmanto Augusto mirties, pasibaigus Jogailos giminei, Lietuva ir Lenkija nesisks, lenkai kariauti nepadės. Unijos atveju ir Livonija būtų sujungta su Lenkija.

Jonas Katkevičius, Žemaičių seniūnas ir Livonijos administratorus, pakeitęs Gotardą Ketterlį, norėjo įvykiam užbėgti už akių. Gardino seimam 1566 atsivežė Livonijos atstovus ir sudarė naują sutartį, nesusieta su karaliaus galva. Mirtų karalius ar gyventų, Livonija palieka sujungta su Lietuva. Dėl to tas Gardino aktas vadinamas paveldimąja unija (Unia haereditaria), niekada nenutrauktina su Lietuva. Vis dėlto ir šis gudrus Jono Katkevičiaus žingsnis neapsaugojo Lietuvos teisių Livonijoje.

Po trijų metų Liublino buvo paskelbta, kad Livonija yra bendra Lietuvos ir Lenkijos valda (dominium). Jonas Katkevi-

JANIO QUADROS — pabėgęs prezidentas.

nalistas pasakė, kad į statinę medaus įmaišytas samtis deguto...

Pas mus buvo atsitikę žymiai prasčiau. Čia buvo pradėta maišyti daugiau deguto negu medaus. Jau į trečią dieną buv. prezidentas panaikino Lietuvos atstovybę ir konsulatą. Užmezgė ryšius su Albanija, Vengrija, Čekoslovakija, Lenkija, Rumunija, Bulgarija. Paskui ir su sovietų Maskolija, komunistine Kinija, net bolševikine Rytų Vokietija. Susiglaudino su visais maskolių satelitais, net visai menkaverčiais, kaip Mongolija, Ghana ir Kuba. Neva prekybos reikalui... O toji kai kurių naujų "draugų" prekyba buvo menkesnė už išdilusį centą!

Brazilijos pamaryje pradėjo iš vandens gelmių išnirti nežinomi (net ir neatpažinti!) povandeniniai laivai. Prekybiniai laivai niekada ir niekur taip nedaro. Buvo susekti ginklu sandėliai, slapta komunistų agitacija, spauda ir radijo stotis. Sugautas komunistų šnipas su slaptaženkliais, dokumentais ir kita "prekybine" medžiaga. Sakyta — iš Rytų Vokietijos...

Pradėjo lankyti iš užjūrio kviesti ir nekviesti svečiai, baleto trupės, "studentai", "mokslo žmonės"... Atsilankė planetinės erdvės pirmasis "nugalėtojas" Gagarinas ir mūsų vargšės planetinės keliautojas — Che Guevera, komunistų specialistas, nusidanginęs iš Argentinos ir Kubą.

O prezidentas "karalius" tik priima, tik vaišina tuos "labai brangius svečius". Tik vežioja po visą kraštą, tik viską rodo, it lapei vištides. Apdovanoja aukščiausiais krašto ordiniais. Juos gauna ir maskolių profesorai, ir Gagarinas, ir Che Guevera!...

Kapsas Sūduvis (Bus daugiau)

Taip kalamą Lietuvoje jaunimui į galvą apie Jono Žiauriojo žudynes Livonijoje 16-tam amžiuje. Kas patikės, paskaitės senose kronikose apie išniekintą ir strėlėmis suvarstytą moteris, pakartas už kasų, arba išskerstus Tartu miesto gyventojus. Nebent ano rusų artisto aštuonerių metų vaikas, kuris patikėjo, kad caras Petras Didysis buvo bolševikas... (Galas)

Anykščių šilelis vėl ošia

„Kalnai kelmuoti, pakalnės nuplikę“. Tai žodžiai, kurie nuo pradžios mokyklos pasilieka kiekvieno atminty. Tie žodžiai nukelia į Anykščių šilę, kurį taip gražiai apdainavo Antanas Baranauskas. Nors to šilelio seniai nebėra, bet jis gyvas ošia poeto dainoje, sukeldamas brangius senovės prisiminimus, žadindamas paliktų plotų ilgėsį.

Sis gražus mūsų klasikinės literatūros kūrinys buvo palikęs nuošalyje, laukdamas naujo pristatymo. Kadaiše tokio naujo pristatymo laukė ir K. Donelaičio „Metai“, kuriuos pažinome tik iš chrestomatijų, iš senų nepatrauklių laidų. Dail. V. K. Jonynui „Metus“ iliustravus, prof. J. Brazaičiui juos tinkamai paruošus ir Sveikimo ministerijai puošniai iš-

leidus, Donelaičio „Metai“ gavo naują pristatymą, ir knyga kuo plačiausiai pasklido.

Taip ir Antano Baranausko „Anykščių šilelis“ buvo randamas tik chrestomatijose, senose skurdžiose laidose. Praėjus šimtui metų nuo „Anykščių šilelio“ pirmo paskelbimo, šį naują pristatymą davė Romuvos leidykla. Tai didelė ir graži knyga su dail. Prano Lapės iliustracijomis, Vinco Maciūno paaiškinimais, J. Brazaičio parengtu žodynu. Tai pati puošniausia ir gražiausia šilelio laida.

Knygos visą architektūrą sukūrė dail. Pranas Lapė. Pati šilelio poema teturi tik 320 eilučių, bet dailininkas iš jos padarė didelę knygą. Pats tekstas surinktas gana stambiomis raidėmis (14 punktu), dailinin-

ko gerai išstudijuotas ir išpuoštas piešiniais. Kartais puslapyje yra tik dvi, keturios eilutės, kurias sujungia piešinys. Nemaža iliustracijų padaryta per visą puslapį. Visoje knygoje yra arti 70 piešinių, gražus, per du puslapius išsitiesęs aplanko piešinys.

Piešiniam naudojamos dvi spalvos: juoda ir alyvinė, samaninė. Dominuoja juoda spalva, antroji įvesta kaip palydovė sustiprinti piešinio konstrukciją, puošniau praturtinti.

Dailininkas visu platumu vaizduoja šilelio gyvenimą. Daugiausia sutiksime medžių ir augmenijos motyvų. Prie jų šliejasi poemoje suminėti gyvūneliai ir žmonės. Piešiniai apima visą žmogaus ir miško gyvenimą.

Piešiniai sukurti daugiausia plunksnos lengva skambia linija. Ta linija kartais pravedama visoje pilnumoje ir visame savo plastiškume, dažniausiai ji turi apybraižinį charakterį. Prie jos antroji spalva vartojama gana santūriai, kad nenustelbtų linijos skambesio ir dinamikos.

Išsismaginęs dailininkas įveda vis daugiau juodų linijų, plunksną pakeičia teptuku. Piešinio lengvas lyrinis charakteris pasikeičia į dramatinį. Į alyvinės spalvos plačių dėmių foną įvedami tiršti teptuko juodi brūkšniai, arba į juodas tirštas dėmes įsipina alyvinė dėmė. Šios rūšies piešiniai dailininkui yra labiausiai pasisekę ir geriausiai išreiškia šilelio gavalingumą.

Dailininko darbas yra sąžiningas ir kruopštus, knygos ritmas — patrauklus ir skoningas.

Palydėdamas dailininko paveikslus ir pačią šilelio poemą, Vincas Maciūnas apžvelgia šio kūrinio istoriją, jo laidas ir literatūrinę vertę, plačiau išnagrinėdamas gamtos motyvą. Paaiškinimas parašytas specialisto, kuris gerai pažįsta Baranauską ir jo kūrybą.

Kad būtų kūrinyje lengviau suprantamas, sudarytas ir žodynas. Parengė J. Brazaitis, kruopščiai surinkęs visus rečiau vartojamus ar nesuprantamus žodžius, ir juos paaiškines. Žodynas yra kur kas platesnis ir didesnis nei kitose šilelio laidose.

Knygą ofsetiniu būdu švairiai atspaudė Orion Press; įrišta į kietus viršelius, išpauzdžiant auksinius ornamentus. Taip knyga pasidaro viena iš gražiausių šių metų leidinių.

DAIL. PRANAS LAPE

SAVOS PASTOGĖS RŪPESČIAI

New Yorke pasklido žinia, kad Lietuvių Bendruomenės Apygardos valdyba nupirko namus. Su ta žinia pasikėlė ir įvairiausios kalbos: girdi, kam dar reikia vienos būklės, kai turime New Yorke septynis ar devynis klubus, kurių negalime išlaikyti. Planuome statyti didelius kultūros namus ir dabar iš tų planų išėjo tik senstelėję namai!

Į šias jų kalbas atsiliepia ir kiti samprotavimai: gana mums barstytis po visokias klubo sales ir restoranus. Geriau ne alinė, nors ir kukli, pastogė. Mūsų jaunimo organizacijos turės savo kampaną, kur galės posėdžiauti ir šiaip susirinkti.

Apygardos valdyba tais sumetimais ir nupirko namus. Ji gerai žinojo, kad veikia komitetas kultūros namams statyti. Bet kol tie namai bus pastatyti, praeis dar nemaža laiko. Pasikvietę statybos specialistus ir nustatę, kad pirkinys nėra brangus ir kad visada pardavus bus galima gauti savo, jie ir padarė savo sprendimą.

Nėra tai reprezentaciniai rūmai, su puošniomis salėmis ir plačiais prieškambariais. Bet vietos pakanka. Priklausys nuo apygardos vadovybės, kaip ji sugebės įrengti, kad pastogė būtų jauki ir kad trauktų ypač jaunimą. Čia valdyba turi parodyti nemaža apsukrumo pa-

Išleido Romuvos leidykla New Yorke (507 Fifth Ave., 3rd Floor, New York 17, N. Y.). Kaina 5 dol.

A. Dziugėnas

sikviesti dailininkus, architektus, kad suplanuotų ir išpuštų. Juk ir kitose miestuose yra panašių namų, pvz. Bostone, kur įrengta visai gražiai ir patraukliai.

Yra dvi nedidelės salės (kiekviena talpina po 150 žmonių), kur bus galima rengti nedidelius koncertus, ypač kamerinės muzikos. Bus galima iškabinti ir dailininkų paveikslus parodom.

Vadovybė jau dabar turėtų visus parengimus planuoti. Vieni parengimai spontaniškai patys atsiranda, o kitų, pvz. dailės parodų, gal reikės ieškoti.

Apygardos valdyba nemano ten ilgam įsitvirtinti. Kai atsirastų kitur geresnės sąlygos, namus parduos. Tad ir toliau palieka visos galimybės statybos komitetam posėdžiauti, ieškoti sąlygų ir statyti didelius kultūros namus ar kokį jaunimo centrą. A.K.

Nobelio literatūros premija šiemet paskirta jugoslavui komunistui, Tito parlamentininkui, Ivo Andrič.

Naujas LIETUVŲ DIENŲ numeris

Lietuvių Dienos, iliustruotas mėnesinis lietuvių ir anglų k. lietuvių kultūros ir visuomeninio gyvenimo žurnalas, Nr. 9, 1961 m. lapkričio mėn. Redaktorius Bern. Brazdžionis, leidėjas A. Skirius, 4364 Sunset Blvd., Hollywood 29, Calif. Atskiro numerio kaina 65 ct., prenumerata metams 5 dol.

Siame L. D. numeryje telpa

KULTŪRINĖ KRONIKA

— Latviai praeitais metais išleido 20 rašytojų 23 knygas. Per pastaruosius penkeris metus laisvėje gyvenę latviai išleido 1007 knygas, iš jų 622 grožinės literatūros veikalus. Vidutinis knygos tiražas 1000 egzempliorių.

— Estai, gyvenę laisvame pasaulyje, turi savo tautinį fondą. Jis įkurtas 1946 Stockholme Fondo lėšas sudaro narių savanoriški įnašai. Per 15 metų fondas surinko apie 170,000 dol. Lėšos skiriamos įvairiems informaciniam leidiniams, kurie nušviečia Estijos okupaciją. Taip pat skatinama ir estų pabėgėlių kultūrinė bei politinė veikla. Fondo dėka yra išleista visa eilė informacinių leidinių įvairiomis kalbomis ir net stambių veikalų apie Baltijos kraštus ir Estiją.

— Augustus John, garsiausias Anglijos portretistas, mirė spalio 31, sulaukęs 83 metų amžiaus. Jis yra piešęs žymių Anglijos vyrų portretus ir karaliaus šeimą.

— Dirvos laikraštis skelbia romano konkursą. Premijos įteikimas įvyks kitais metais rugsėjo 29 Clevelande. Premijai 1,000 dol. paskyrė J. Čėna. Jau baigiamos paruošti romano konkurso taisyklės.

— Maria Einsiedeln, benediktinų vienuolynas Sveicarijoje, atšventė 1100 metų sukaktį.

— Amerikos aukštosiose mokyklose šiais mokslo metais mokosi 53,000 užsieniečių studentai iš 143 kraštų. Daugiausia studentų iš Kanados — 6058, iš nacionalinės Kinijos — 5304, Indijos — 4835, Persijos 2880, Japonijos — 2434.

— Melbourne, Australijoje, veikia Lietuvių Kultūros Fondas, kuris rugsėjo 9 ir spalio 21 d. surengė ciklą paskaitų: I. Tamošaitienės — Senoji indoeuropiečių kalba, Z. Budriko Darvinizmas ir V. Žižio — Lietuvių senovė naujų iškasenų šviesoje.

— Karių Ramovės sąjunga, išleidusi dr. K. Jurgėlos knygą apie Žalgirio mūšį angliškai, ją nemokamai išsiuntinėjo Amerikos visom didesnėm kolegijom, universitetam, miesto bibliotekom.

— Rafaelis Sealey, Danguolės Sadūnaitės vyras, graikų kalbos profesorius Londono universitete, yra išmokęs labai gerai lietuviškai ir įsijungęs į lietuvišką veiklą. Gruodžio mėnesį jis važiuoja į Seattle, Washington, kur vieną semestrą skaitys paskaitas. Žada trumpam sustoti New Yorke ir kiek ilgiau Chicagoje, kur gyvena jo žmonos tėvai. Chicagoje jis skaito viešą paskaitą — Velniaus lietuvių tautosakoje.

— Kleopas Jurgelionis, senosios kartos poetas, gyvenęs Riverside, Calif., turi išvertęs garsaus persų rašytojo Omaro „Rubajat“. Tai pirmas toks platus persų veikalo vertimas į lietuvių kalbą.

— Kun. dr. V. Cukuras Annhursto kolegijoje Putname, Conn., dėsto lietuvių kalbos istoriją, tautosaką, literatūrą. Kursas apima 8 semestrus.

— Mažoji dainų šventė organizuojama ateinančių pavasarį Chicagoje, minint Vargoninkų Sąjungos 50 metų veiklos sukaktį. Programoje dalyvaus visi Chicago's chorai. Bendram chorui diriguoti pakviestas B. Budriūnas.

Spalio mėnesio AIDAI

Spalio mėnesio Aidų žurnale rašo: Pranas Brazys, MIC, — Enciklikos „Mater et Magistra“ mintys ir bruožai; Jurgis Blekaitis — Antano Skėmos atsiveikimas; A. Baltinis — Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimas Chicagoje, Jonas Rugis — Medžiagos sąvoka moderniojo mokslo šviesoje; Alf. Sešplaukis — Lietuviškasis elementas Angės Miegel kūryboje. Poezijos spausdina Alfonsas Gri-

cius, Zeferina Balvočienė. Puslapis skirtas Aidų laureatui Jonui K. Kariui pagerbti.

Kūrybos pasaulyje randame: Pranas Naujokaitis — Knyga ir lietuviškoji sąžinė; Aug. Ragainis recenzuoja Antano Tulio „Tūzų klubą“, V. Trumpa — dr. K. Jurgėlos angliškai parašytą knygą apie Žalgirio mūšį; Izidorius Vasyliūnas — V. Marijošiaus ir J. Gaidelio šeštoji simfonija; J. Matusas — Nemuno žemupis pertvertas 15 amžiuje, St. Barzdukas — JAV Lietuvių Bendruomenės gyvenime. Numeris iliustruotas dail. Mindaugo Nasvyčio, A. Kašubienės, V. Kašubos, V. Dobužinskio kūrinių reprodukcijomis.

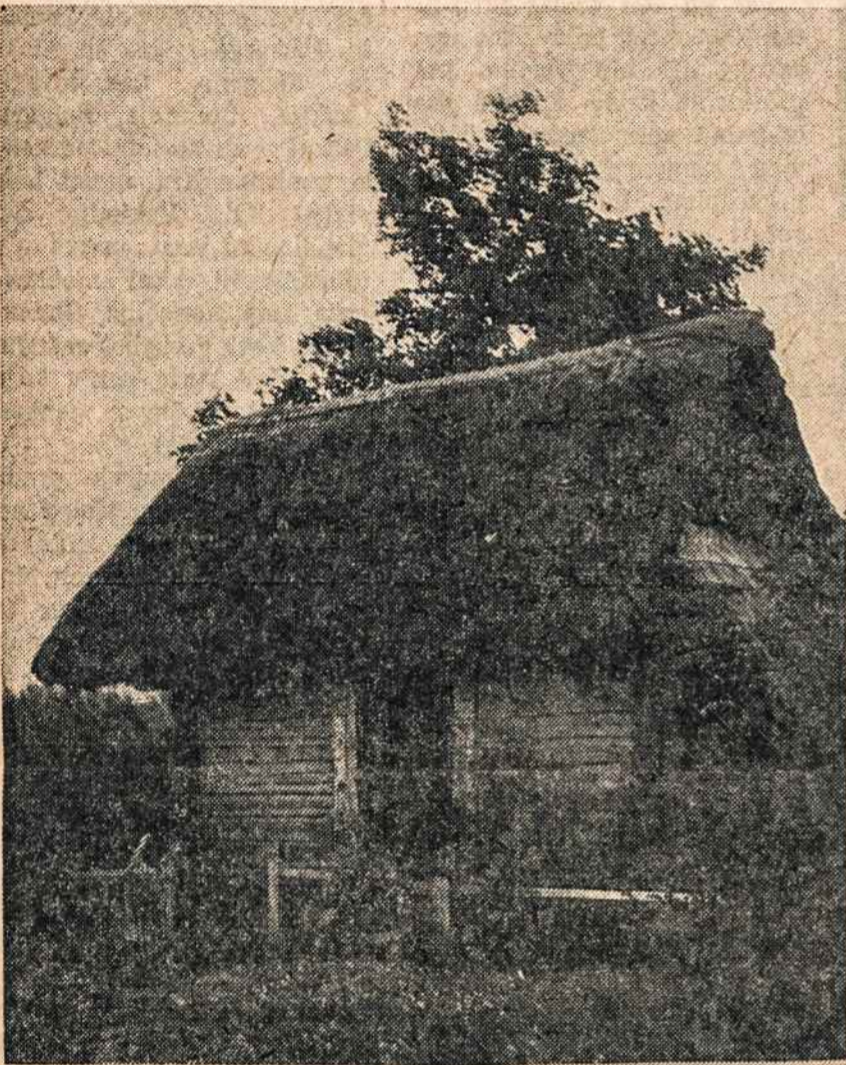
ŽVAIGŽDĖ VIRŠUM GIRIOS

ALES ROTOS romanai

Vaizduoja senosios Lietuvos gyvenimą Mindaugo laikais. Idiliški kaimo vaizdai, šventės, senieji papročiai ir ano meto žmonės patrauks visus skaitytojus.

Knyga išleido DARBININKAS, 374 psl., kaina 4 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

910 Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y.

VYSK. A. BARANAUSKO kietai, išlikusi iš tų laikų, kai kūrė „Anykščių šilę“. Nuotr. V. Augustino.

ATSIŪSTA PAMINETI

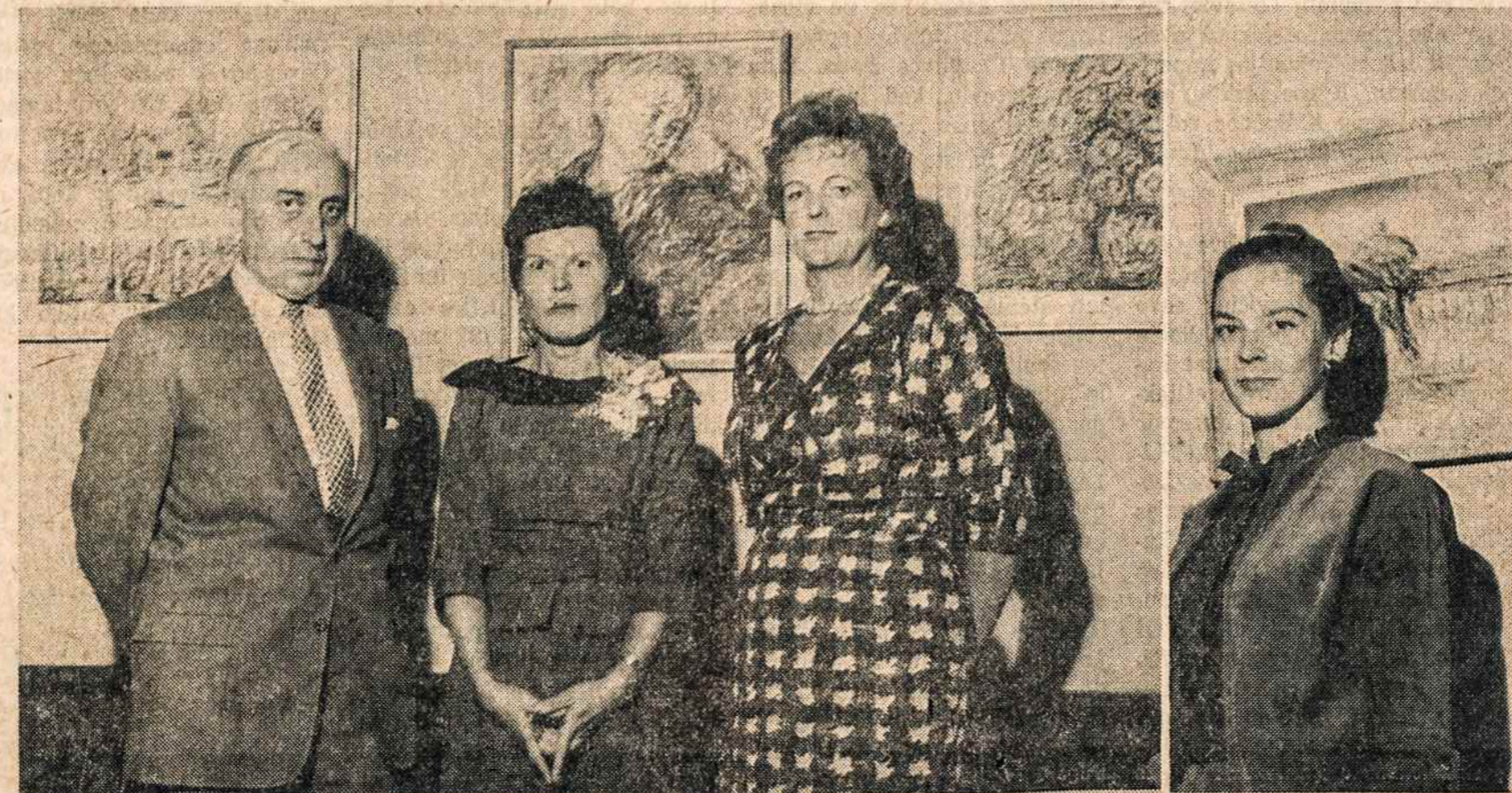
Alfonsas Gričius — PAŽADINTI SFINKSAI Poezija, 48 psl., kaina 1.50 dol. Tiražas 400 egz. Išleido Lietuvių Dienos, išleidimą finansavo kun. J. Kučingis.

Ignas Končius — ŽEMAIČIO ŠNEKOS II dalis, 239 psl., išleido „Nidos“ Knygų Klubas Londone, kaina 1.50 dol.

LITHUANIA AND LITHUANIANS, A Selected Bibliography compiled by Jonas Balys, Published for the Lithuanian Research Institute by Frederick A. Praeger, Publisher New York, 170 psl., kaina 5 dol.

AUKSINIS JUBILĖJUS, SV. ANTANO PARAPIJA, Cicerio, III. Lietuviškas tekstas ir redakcija A. Barono, viršelis Jono Pilipausko, išleista prel. I. Albavičiaus ir jubilėjui rengti komiteto rūpesčiu, 235 psl.

LUX CHRISTI, rugsėjo nr. Leidžia ALRK Kunigų Vienybė. Turinys: pop. Jono XXIII enciklika Motina ir Mokytojas, kun. dr. P. Celiešius — Žvilgsnis į modernų šv. Rašto aiškinimą, vysk. V. Brizgys — Visiem lietuviams kunigam ir pasauliečiam pasauly, Kunigų Vienybės pirminio prašymas konfratrams, kun. V. Budreckas — Aktyvus privatinis ir bendruomeninis tikinčiųjų dalyvavimas skaitytinėse mišiose, kun. A. Kaleckis — Immola Deo sacrificium laudis, kun. dr. I. Ur-

BOSTONE Moterų Klubas buvo surengęs dail. J. Paukštiešės kūrinių parodą. Čia matome dail. V. Vizgirdą, dail. J. Paukštiešę, p. Manomaitienę — Moterų Klubo pirmininkę, ir dail. J. Paukštiešės dukrą. Nuotr. Beatričės Kerbelienės.

KRISTAUS VALDOVO MINĖJIMAS

Šv. Antano gimnazijoje Kennebunkporte

DR. JUOZAS LEIMONAS skaito paskaitą.

Detroit, Mich.

Ciurlionio ansambliis iš Clevelando atvyksta lapkričio 18. koncertui, kurį rengia Detroito lietuvių šauliai. Visada mieliai klausomas, manome, ir šį kartą susilauks gausios publikos

Dramos sambūris, vadovaujamas rež. Zuzanos Arlauskaitės-Mikšienės, gruodžio 2 ispanų salėje vaidins "Išpeding". Šį vaidinimą su šokiais ir pasilinksminimu rengia lietuvių organizacijų centras, kuris nori iš anksto patelkti lėšų Vasario 16 minėjimui. Reikia sveikinti tokius užsimojimus. Juo geriau pasiruošime tai šventei, tuo geriau paminėsime.

Adv. Aleksas Kundrotas Conrad vėl yra paskirtas Wayne apskrities gynėju pavaduotoju. Yra uolus rėmėjas lietuvių reikalų.

Petronėlė Mazaliauskienė buvo sužeista gatvėje automobiliu ir nuvežta į šv. Pranciškaus ligoninę; dabar jau sveiksta namie.

R.V.

ATEITININKŲ SENDRAUDIŲ KONFERENCIJA

Ateitininkų Sendraugių Sąjungos konferencija — suvažiavimas šaukiamas lapkričio 25, Padėkos dienos savaitgalį, Chicagoje, Jaunimo namuose. Skyriniai siunčia po vieną atstovą nuo 20 narių arba įgalioja atstovauti pasirenkamais Chicago bei artimesnių apylinkių ateitininkus. Suvažiavimui numatyta praėjusių metų veiklos apžvalga, įstatų keitimas ir paskaitos — kun. dr. V. Bagdonavičiaus, dr. J. Meškauskio ir Moksleivių Ateitininkų Sąjungos pirmininko J. Račkausko.

— Dail. J. Pautienius lapkričio 26 rengia savo kūrinių parodą Apreiškimo par. salėje Brooklyne.

— Laisvės statulos bijoma už geležines sienas. Kaip žinoma, kiekvienas kraštas siunčia į užsienį laiškus su savo pašto ženklais. Komunistai ir čia įžiūri sau pavojų. Pavyzdžiui, iš komunistinės Čekijos gražinti neįteikti JAV laiški, nes pašto ženklas vaizdavo Laisvės statulą. Maskvos vergai bijo net ir tokio laisvės priminimo.

FLORIDA

HOLLYWOOD APARTMENTS AND HOTEL ROOMS
1724 Buchanan Street, Hollywood, Florida

Juozas ir Ona Yesauskai, savininkai

Tel. WA 3-5317

Graži ir patogi vieta arti Little Flower Church,
Hollywood, Florida, U. S. #1 prie Pierce Street

Kristaus Valdovo šventė mūsų gimnazijoje šiemet buvo ypač iškilmingai paminėta. Moksleivių ateitininkų Prano Dielininkaičio vardo kuopa tam rengėsi keletą savaitių. Išaušus spalio 29 gražiam sekma-dienio rytui, šv. Antano gimnazijos mokiniai nekantriai laukė svečių. Prieš pat pamaldas atvyko dr. Juozas Leimonas, lydintas Bostono moksleivių ateitininkų kuopos valdybos. Taip pat atvažiavo nemažai mokinių tėvelių bei artimųjų.

Iškilmingas šv. Mišias Kristaus Karaliaus garbei aukojė Tėvas Jurgis Gailiūsis, O.F.M., šv. Kazimiero provincijos provincijolas. Jam asistavo T. Ambrozijus Prakapas, Tėv. Steponas Ropolas ir Tėv. Eugenijus Jurgutis. Pamokslą apie Kristaus karalystę sakė Tėv. Modestas Stepatis. Mokinių choras, vadovaujamas Tėv. Bernardino Grauslio, giedojė L. Perosi "Te Deum Laudamus" mišias, C. Rossini "O Jesu mi dulcissime", B. Andriūškos "O Karaliau Visagali" ir M. Mikulskio "O Dieve Geriausias". Mišių metu mokiniai priėmė komunią. Buvo padarytas iškil-

mingas pasiaukojimas Kristui Valdovui.

Antrą valandą popiet visi susirinko iškilmingam minėjimui. Pradžioje sugiedojome Kristaus Karaliaus himną. Atidaromajame žodyje kuopos pirmininkas Algimantas Suopys kalbėjo apie Kristaus Valdovo šventės prasmę. Dr. Juozas Leimonas savo paskaitoje pabrėžė, kaip yra svarbu gyvenime išlikti ištikimu, geru ir uoliu Kristaus valdinium — kataliku. Stasys Rastonis su giliu įsijautimu paskambino Chopino nokturną (opus 9, No. 2), o Vytautas Valiukas — M. Clementi sonatą (opus 36, No. 2, C Major-Andante). Tikrai įtikinančiai visus nuteikė Dangeručio Aukštikalnio ir Broniaus Sadainko pokalbis apie Kristų Karalių. Į lietuviško rudens nuotaką prie Rūpintojėlio labai jautriai visus įvedė Antanas Spaukauskas, interpretuodamas Putini "Rūpintojėlį". Jonas Si-paila B. Brazdžionio "Keleiviu iš Edomo" realiose spalvose pristatė Kristų kaip Visatos Teisėją. Šį rudenį atvykę iš P. Amerikos Kęstutis Mačiulaitis akordeonu solo išpildė V. Di-

GIEDA gimnazijos choras, vadovaujamas T. Bernardino Grauslio, O.F.M.

Chiara "La Spanola", o bene geriausias mūsų akordeonistas Juozas Petraitis puikiai interpretavo G. H. Matos Rodriguez "La Cumparsita" ir Vytautas Ivaška davė tautinių šokių aidą. Gimnazijos choras padainavo K. V. Banaičio Zygis į Vilnių, J. Strolisio Jauna Sese ir Tykus buvo vakarėlis, bet ypačingai gražiai J. Strolisio Paleidau paukštelį ir M. Budriūno Pasėjau kanapę. Tėvas Provincijolas išreiškė džiaugsmą, kad moksleiviai daro nemažų pa-

stangų ne tik moksle, bet ir dailiojo žodžio, muzikos bei dainos srityse. Vargonais grojo ir pianinu akomponavo Jonas Longas. Ateitininkų kuopos ir kitas vėliavas nešė bei asistavo Juozas Kanapka, Ronaldas Snarskis, Edvardas Daniliūnas,

Eugenijus Jankauskas, Algirdas Litkus, Rimvydas Zailskas ir k.

Minėjimą susirinkusieji užbaigė tautos himnu.

Stasys Rastonis

Jonas Karaška

Vasario 16 gimnazijos prašymas

Vasario 16 gimnazijos praėjusieji mokslo metai buvo pakankamai laimingi. Buvo daug rašoma spaudoje, ypač po J. Bačiūno atsilankymo. Susirinkimuose buvo keliami ir svarstomi reikalai, susiję su šio mokslo židinio dabartine būkle ir ateitimi. Buvo reikiama įvairių nuomonių dėl galimų pagerinimų.

Būrelių vadovai stengėsi surinkti mėnesines aukas, atskiri asmenys bei vienetai (bankai, klubai, draugijos) teikė gausių aukų. Iš 136 būrelių 79 veikė labai gerai, 17 gerai, 16 vidutiniškai, likusieji — blogai: nepaisė nei reguliarumo nei aukų kiekio. Iš būrelių, atskirų asmenų ir organizuotų vienetų per praėjusius metus gauta aukų 133,408.33 DM.

Didžiai reikšminga buvo ir Balfo maisto produktų parama. Vietos vokiečių krašto valdybos (Lando) pirmą kartą suteikta 30,000 DM parama ir padidinta iki 40,000 bendrabučio remontam. Pabėgusių ministerija pakėlė pašalpą iki 2,000 DM mėnesiui. Apskritai, vokiečių įstaigos paskutiniu metu padėjo labiau domėtis bei įvertinti mūsų gimnazijos reikšmę.

Visa ta parama padėjo gimnazijai praėjusiais mokslo metais išsiversti be ypatingų sunkumų. Tačiau neturint tuo tarpu pastovių pajamų iš valdžios įstaigų, vienintelis Vasario 16 gimnazijos išsilaukimo šaltinis lieka ir toliau laisvojo pasaulio lietuvių aukos.

Pradėję po vasaros atostogų tolimesnį darbą, vėl kreipiamės į savo užjūrio brolius ir seseris lietuvius. Jei ir toliau visi parodys tokio pat pasiaukoji-

mo, tai ir ateityje gimnazija išsivers be ypatingų sunkumų. Būtų skaudu, je tuomet, kada vokiečiai pradeda mūsų gimnaziją labiau šelpti (pažadėjo net 300,000 DM naujiems klasių rūmams), lietuvių liautųsi rėmę, pagailėdami vieno kito dolerio. Gimnazijos vadovybė tiki, kad jos pagalbos prašymas ras atgarsio taurių lietuvių širdyse.

Vasario 16 gimnazijos 105 moksleivių akys ir širdys nukreiptos į laisvojo pasaulio lietuvius. Neleiskite jaunajai kartai iširti svetimųjų jūroje!

Vasario 16 gimnazijos vadovybė

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju Waterburio AL Bendruomenės skyriaus valdybai už manųjų kūrinių parodos surengimą ir sėkmingą pravedimą. Taip pat nuoširdi padėka priklauso šv. Juozapo parapijos klebonui kun. A. Gradekui, davusiam parodai salę nemokamai, o taip pat ir visiems, vienu ar kitu būdu prisidėjusiems prie gražios parodos pasiekimo.

Nuoširdus ačiū New Britain AL Bendruomenės skyriaus valdybai už mano kūrinių parodos suruošimą. Malonu padėkoti šv. Andriejaus klebonui kun. B. Gauronskui, kuris parodai salę davė nemokamai ir prisidėjo prie parodos išpopuliarinimo.

Taip pat nuoširdų ačiū tariau muzikui prof. V. Marijošiui ir jo šeimai, kurie mane parodos metu priglaudė ir sudarė jaukias sąlygas pamatyti šią lietuvišką koloniją.

Juozas Pautienius

GROJA akordeonistai — Vytautas Ivaška, Kęstutis Mačiulaitis ir Juozas Petraitis.

Lietuvių veteranų-ramovėnų suvažiavimas New Yorke

Spalio 28 Atletų klubo salėje Brooklyne įvyko L. V. S. Ramovės Amerikos rytinio kraščio skyrių atstovų suvažiavimas. Atidarė New Yorko skyriaus pirmininkas V. Vilkutaitis. Sugiedojus Lietuvos himną, sukalbėta ramovėnų malda už Lietuvą.

Zodžiu sveikino vicekonsulas A. Simutis, Ramovės centro valdybos vadovu A. Reklaitis. Jis įteikė ramovėnų premijas už geriausius straipsnius Kario žurnale. Premijos įteiktos: Z. Raulinaičiui už jo straipsnį apie Durbės mušį, dr. K. Jurgėlai — už "Mūšį Eglijos girioje". Amerikos lietuvių legiono vadovu sveikino P. Jurgėla.

Darbo prezidiuman pakviestas J. Šlepetys pirmininkauti, sekretoriauti A. Vakselis, nariu V. Nenortas.

Paskaitą Ramovės veiklos reikalais skaitė Z. Raulinaitis, centro valdybos reikalais kalbėjo A. Reklaitis. Legiono vadovas P. Jurgėla skaitė referatą apie Amerikos lietuvių veteranų veiklą ir nuopelnus Lietuvos bylai.

Atstovai iš Baltimorės, Philadelphia, Hartfordo, Waterburio, Bostono ir New Yorko padarė skyrių veiklos pranešimus.

Diskusijoje pasisakė dėl skyrių veiklos pagyvinimo ir bendradarbiavimo, ateities veiklos aptarimo, karinių ir ramovės tradicijų palaikymo, ramovėnų aktyvumo klausimais.

Dr. K. Jurgėla papasakojo apie lietuvių karių veiklą Washingtono ir apie Lietuvos vadavimo bylą.

Išsamiau paliesti Kario žurnalo reikalai, kalbėjo redaktorius Z. Raulinaitis, administratorius L. Bileris.

Svarstant sumanymus, ilgai kalbėta apie anglų kalba leidinį, skirtą Amerikos visuomenei, nukreiptą prieš komunizmą.

Nutarta pasiūsti sveikinimus: centro valdybai Chicagoje, prof. S. Kairiui, Lietuvos nepriklausomybės akto signatarui, Klai-pėdos vaduotojui J. Budriui, pirmam Lietuvos kariui St. Butkui. Sudaryta speciali komisija, kuri parengs ir pasiūš Lietuvos reikalų rezoliuciją kongresui ir senatui.

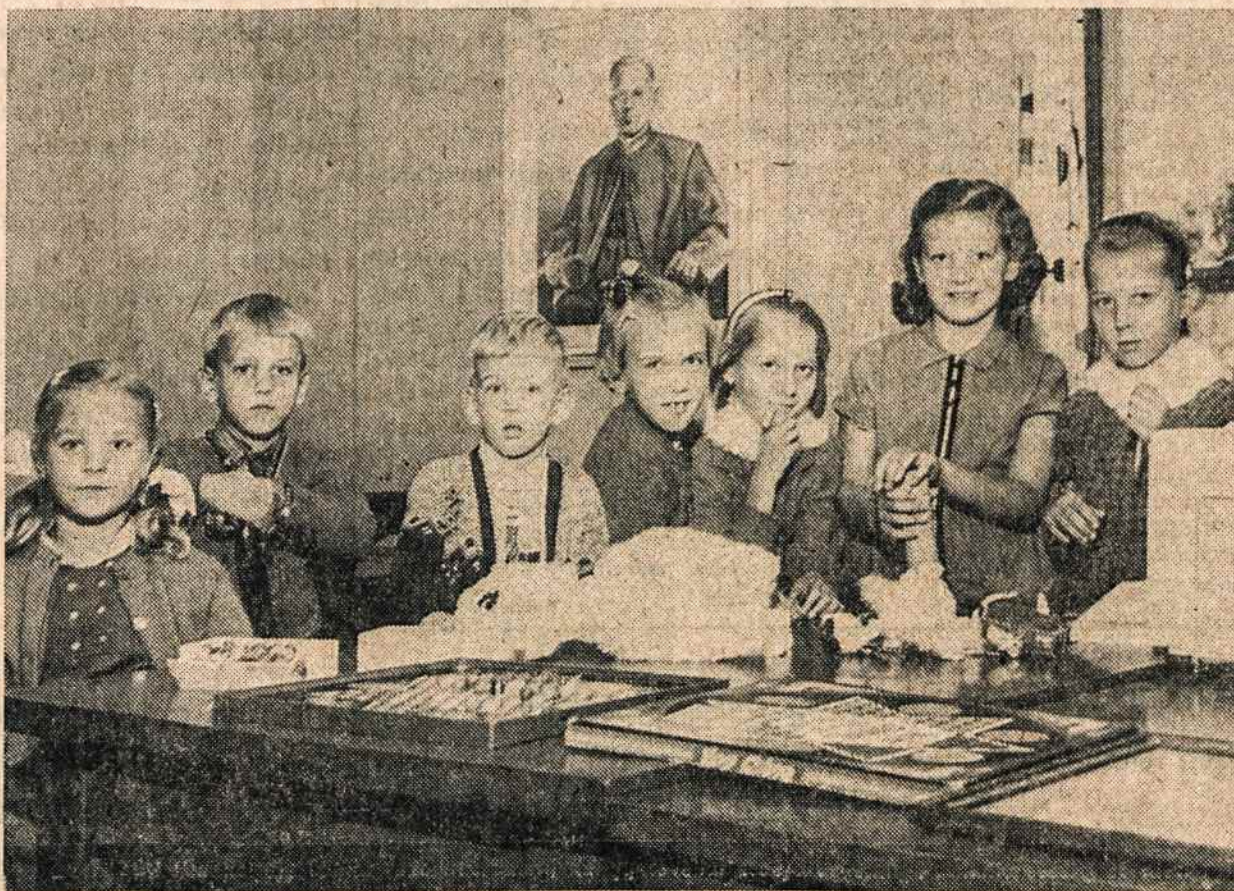
Suvažiavimas, prasidėjęs 1 val., užsitęsė iki vakaro, praėjo pakilioje ir darbingerio nuotaikoje. Vakare toje pačioje salėje buvo vaišės.

EGLUTĖ

Eglutės laukiame Kalėdom. Mazišiem ji teikia didelio džiaugsmo. Bet tas džiaugsmas greitai praena. Kalėdų eglutės nudžiūva ir išmetamos laukan. Gaila!

Galima tą gailestį sumažinti, o džiaugsmą palaikyti, duodant vaikam į rankas nevystančią eglutę ištisus metus. Tai jų laikraštėlis — EGLUTĖ. Leidžiamas jau vienuoliktus metus. Per tą laiką nebe vienas vaikų laikraštėlis rodėsi ir nyko. EGLUTĖ tebegyva, tebežaliuoja! Ar yra jūsų namuose?

Nelaukite Kalėdų! Tuojau užsakykite adresu: EGLUTĖ Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn. Metam kainuoja netačiau, negu vėšli Kalėdų eglutė — tik 4 dol. Ir dar mažiau, negu žibučiai, papuošalai. Papuoškite savo vaikų kambarius tikrąja EGLUTE!

EGLUTĖS redakcijoje vaikai rado kuo žaisti, kai jų tėveliai sėdėjo už stalų Putnamo seserų 25 metų sukakties minėjime. Nuotr. B. Kerbelienės.

IŠ VISUR

— Kazys Vidikauskas mirė Philadelphiaje spalio 21, palaidotas spalio 25 Holy Sepulchre kapinėse iš šv. Jurgio lietuvių bažnyčios. Velionis buvo gimęs Kaune 1879 sausio 6. Gyvendamas Amerikoje, rašinėjo Darbininkui ir kitiems lietuvių laikraščiams korespondencijas ir proginius eilėraščius, skirtus atskiriems asmenim ir Lietuvos praeities įvykiams priminti. Eilėraščius rašė taip pat lenkų, rusų, ukrainiečių ir esperanto kalbomis, kurių buvo savarankiškai pramokęs. Už Lietuvos vardo garsinimą buvo apdovano-tas Gedimino ordinu. Velionis paliko žmoną Marijoną Pudzūnaitę, sūnų Marijoną Kazimierą ir dvi dukteris.

— Aleksandras Nicius (Ničas) mirė rugpj. 30 Australijoje, Sydnejuje; palaidotas Liverpoolio katalikų kapinėse. Velionis buvo gimęs 1900 Panevėžyje. Nepriklausomoje Lietuvoje tarnavo policijoje. Australijoje aktyviai veikė lietuvių katalikų draugijoje ir laisvu laiku drožinėjo lietuviškus kryžius bei rūpintojėlius.

— Jurgis Mikaila, inžinierius, dribęs General Motor Co. Detroito, sukonstruavo automašinos vienos plokštės spyruoklę. Paprastai yra vartojamos kelių plokščių spyruoklės. Tuo patobulinimu yra susidomėjęs įvairios bendrovės. Inž. J. Mikaila yra Detroito ateitininkų sendraugių pirmininkas; daug rūpinasi Dainavos jaunimo stovykla.

— A.R.K. Federacijos kongreso proga spalio 20 Detroito lietuvių katalikų laikraščio redakcijai atstovų ir artimųjų bendradarbių pasitarimas, kuriame sutarta remti Kuchel-Lipscombo rezoliuciją.

— Kun. klebonas Simonas Morkūnas, Sioux City, Iowa, šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, išjungdamas Kuchel - Lipscomb rezoliucijai remti komitetą, to vieneto vadovybei rašo: "Su labai dideliu malonumu sutinku išjungti ir komitetą remti Kuchel - Lipscomb rezoliuciją, kuria norima Lietuvos bylą perkelti į Jungtines Tautas. Pasizadu vienu ar kitu būdu, kiek leis laikas ir jėgos, prisidėti prie taip svarbaus Lietuvos vadavimo darbo. Tegul Gerasis Dievas laimina jūsų kilnius žygius Lietuvai laisvinti".

— Dvylika premijuotų knygų, šalia daugelio kitų, yra metinio išpardavimo sąrašas. Šias knygas gausite žymiai pigiau, dabar iš Gabijos leidyklos. Sąrašą pasykykite adresu: Gabija, 87-85, 95 St., Woodhaven 21, N. Y.

RADIJO VALANDELĖS

LITHUANIAN MELODIES
DETROIT — WJLB
140G banga
Šeštadieniais 5-5:30 popiet
Vedėjas Ralph J. Valatka
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
B.Roadway 3-2224

TĖVYNĖS GARSAI
HARTFORD WPOP
1410 klc.
Sekmadienį — 11-12 val. dieną
Vedėjas J. Petkaitis
ou Lincoln Street, Hartford, Conn.

BENDRUOMENĖS BALSAS
PHILADELPHIA WTEL
860 .banga
Šeštadieniais —
Vedėjas Adolfas Gaigalas
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
HOWARD 7-4176

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS PROGRAMOS
lietuvių kalba:
kasdien 10-11 val. r.; šešt. - sekm.
8:30-9:30 val. r.; Lietuviškos vakaruškos pirmadieniais 7-8 val. vak.
Angly kalba: kasdien 7-7:30 v.v.
Radijo stotis WOPA, Oak Park, Ill.
A.M. 1490 kiloc.; F.M. 102.7 megac.

NIEKADA NENUSTOK VILTIES! Kas nors ir kur nors tau vis dar gali suteikti pagalbą

Mano tikslas yra padėti žmonėms atgauti sveikatą natūraliu būdu. Daug kartų vienas apsilankymas mano office buvo sprendžiamas posūkis ligonio gyvenime ir atidarė jam kelią į sveikatą. SVEIKATA YRA BRANGIAUSIAS JŪSŲ TURTAS — SAUGOKIT JĄ LABAI RŪPESTINGAI

Čia yra eilė laisvai duotų ligonių liudijimų, kurie reiškia savo dėkingumą

BENDRAS NUSILPIMAS

Ve ką noriu pranešti savo tautiečiams: ligai sirgau ir gydžiausi pas daug daktarų, bet nieko nepadėjo. Pagaliau kreipiausi į dr. Miller. Šiandien esu tokia sveika, jog viduryje gatvės galėčiau žmonėms šaukti, kad eitu gydytis pas dr. Miller. Man trūksta žodžių padėkoti už tai dr. Miller.

Viešai jam reiškiau padėką ir raginu visus, kurie sergata, kreiptis į jį. Būsime man dėkingi už gerą patarimą.

Tegul jam Dievas padeda.
ROZALIJA KOWALSKA
Newark, N.J.

VISA ŠEIMA SĖKMINGAI PAGYDYTA

Tai retas atsitikimas, kad visa šešių asmenų šeima tiek daug manim pasitikėjo, kad visi šeši dėl įvairių negalavimų kreipėsi į mane ir aš savo natūraliu gydymo būdu visus pagydziau. Dėl profesijos etinių priežasčių nenoriu išvardinti visų tos šeimos narių ligas, tačiau mano kabinete yra jų išsamus padėkos laiškas, kurį kiekvienas besidomįs gali patikrinti.

"Aš rašau šį laišką Jums norėdamas pareikšti didžiausią padėką už taip puikų manęs ir mano šeimos pagydyimą, kuris mums visiems taip buvo geras, kad mes visi be operacijų ir be jokių vaistų pagijome ir jaučiame pilnai sveiki. Tiesiog neįmanoma Jums, dr. Miller, Linkamai atsidėkoti, kad Jūs taip greitai mane, mano žmoną pagydyte. Reiškiau didžiausią pagarbą ir padėką."
OSCAR STILLER
Newark, N. J.

SCIATICA (IŠIJA)

Šį laišką rašau norėdamas pranešti ligoniam, ką gero Dr. Milleris man padarė.

Gana ilgą laiką man skaudėjo nugarą ir jaučia labai opius skausmus kojų sąrėje kojoje.

Daug gydytojų, į kuriuos pastoviai kreipiausi patarimo ir pagalbos, neįstengė tu skausmų pašalinti, kad nepalikartotų.

Dr. Milleris iš Newarko, pažinęs tikrą tu skausmų priežastį, savo natūraliu gydymo metodu pasiekė visiškai mano pasveikimo. Dabar nebejačiu jokio skausmo nei nugaroje nei kojoje.

Norėčiau, kad mano laiškas pasiektų tuos, kurie kentė mano skausmus, kaip aš kentėjau, kad Dr. Milleris galėtų ir jėm padėti, kaip padėjo man.
LUCCIANO PALMUCCI
Newark, New Jersey

Didžiai Gerbiamas Daktare Miller,

Ne vien todėl rašau Jums tą laišką, kad noriu padėkoti už tai ką Jūs man gero padarėte, bet taip pat noriu, kad ir kiti, kurie apie Jūs nežino, sužinotų, nes daugelis kenčia, vienu ar kitu būdu negaluoja, metų metais kankinasi ir neranda paramos.

Štai aš, per 25 metus kankinausi savo kojomis, jose diena ir naktį jaučiau didžiausią skausmą; sunkiai valdžiau ir rankas, piastakos ne tik tirpdavo, bet jas traukė mėšlungis ir aš buvau nedarbingas. Buvau ligoninėse, lankiau daktarus per 25 metus, bet jokių rezultatų nesulaukiau. Pagaliau mano kojos pradėjo juoduoti, visomis net pūluoti. Nors ligoninėms daktarams ir įvairiems vaistams išleidau visas savo santaupas, apie 25.000,00 dolerių. Buvau beviltiškoje padėtyje, tačiau, štai buvau rekomenduotas pamatyti Jūs.

Kreipiausi į Jūs. Pirmo vizito metu Jūs ištyrėte mane, pasiuntėte padaryti X-Ray ir padarėte kitus tyrimus. Po to pradėjau lankytis Jūsų ofise ir laikyti s Jūsų nurodymų ir turu pasakyti, kad jau po dviejų savaičių pradėjau daug geriau jaustis. Praėjo skausmavai kojos ir rankose, pradėjau miegoti, o anksčiau miegodavau skausmuose. Per trumpą laiką judėjau kojoje dingo, skausmų nejačiu, miegu normaliai ir kas svarbiausia, jau galiu ir dirbti. Jokių pūliavimų kojoje neturiu. Mano vizitas pas Jūs buvo man "Life saver". Aš be jokių vaistų bei operacijų pasveikau ir toliau laikausi Jūsų nurodymu.

Pažįstu daug žmonių, jie stebisi, pračioje netikėjo, bet dabar, kada sužinojo, kad aš vėl darbingas, kad vėl sėkmingai dirbu, patikėjo. Tačiau yra daug kenčiančių, ieškančių pagalbos sveikatai, todėl, daktare Milleri, aš Jums rašau ir sutinku, kad mano šis padėkos laiškas ir mano pavelksas gali būti spausdinamas laikraščiuose, kad kiti apie Jūs sužinotų, o kurie abejoja gali manęs pasiklausti.

Dar kartą dėkodamas Jums, daktare Joseph Miller, linkiu Jums sėkmės,
137 East 116th St., New York, N. Y.
JAMES NOULAS

Kadangi Tamsta, gražinai man sveikata, ir man prasidėjo naujas gyvenimas, aš jaučiu pareigą Tamstai pareikšti savo dėkingumą šiuo laišku. Aš kentėjau nuo skausmų visame kūne, ypač kojoje, per daugelį metų. Daug daktarų nieko man nepadėjo, ir pagaliau aš kreipiausi į jus pagalbos. Tuojau po pirmo apsilankymo aš galėjau geriau vaikščioti ir skausmai dingo. Daktare Milleri, aš siūlau, kad Tamsta paskelbtum mano laišką kartu su mano nuotrauka, taip kad ir kiti sergantieji žmonės gautų pagalbos. Nuosirdžiai Jūs,
W. SCHEFFEL
Lawrence, Mass.

Gerbiamas Pone Dr. Miller:

Ilgą laiką kenčiau baisius reumatizmo sopulius. Tie skausmai diena iš dienos stiprėjo. Aš sunkiai begalėjau pavaikšioti ir namie apsirošti. Kai niekas jau negelbėjo, beviltiškoje padėtyje pasinaudojau Dr. Millerio praktikos geradariju. Kadangi Dr. Milleris savoju gydymo metodu suteikė man neįkainojamą pagarbą, tai šiuo žodžiu rašau niekieno net neraginama, kad nuosirdžiai padėkočiu Dr. Milleriui ir atkreipčiau kitų dėmesį, jog nėra reikalo beapsmiškai kentėti, nes su tikru pasitikėjimu gali kreiptis į Dr. Millerį.

Gerbiamajam Doktorui reikianti didžiū padėką ir pagarbą
Mrs. M. ZAYKOWSKA
644 18th Avenue, Irvington, N. J.

1960 sausio 12

Gerbiamas Pone Dr. Miller:

Mano laiško tikslas nėra tiksliai išreikšti gilia padėką Dr. Milleriui, bet ir apskelbti žinią sunkiai sergantiems kad yra viltis atgauti sveikatą be vaistų ir operacijos. Ilgą laiką kenčiau aštrius skausmus pečiuos, galvoje ir nervų; tie skausmai buvo priežastimi daugelio nemigų naktų. Mano viltis, kad skausmai praeis, vis mažėjo, ir pagaliau aš ėmiau prarasti kantrybę. Kreipiausi į daugelį gydytojų, bet nė vienas negalėjo man padėti net ir geriausiais vaistais. Radęs laikraštyje Dr. Millerio pranešimą, visą savo viltį ir pasitikėjimą nukreipiau į jį.

Gerai mane ištyręs ir peršvietęs Rentgeno spinduliais, nustatė mano sopulių diagnozę. Jau po dviejų savaičių, dėka Dr. Miller'o pastangų ir natūralaus gydymo, pasijutau žymiai geriau ir galėjau vėl užmigti, o po kelių savaičių buvau visai išgydytas ir pasveikęs.

Mielas Skaitytojau, tuo padėkos laišku Dr. Milleriui norėčiau jį pristatyti visiem kenčiantiem.
Su gilia padėka ir didžia pagarbą
JOHANN ARMER
83 Central Avenue, New Brunswick, N. J.

1960 sausio 5

Brangus Dr. Miller,

Per šešis mėnesius kankinausi vidurių negalavimais. Aplamai, mano sveikata buvo menkoka ir dėl to buvau nustojęs 10 svarų svorio. Atvirai kalbant, mano sveikata buvo gerokai pašlijusi, tačiau nepastojau vilties, bet nežūrint to, turėjau pasitraukti iš savo darbo. Nors mane tuomet gydė net trys gydytojai, pasveikti negalėjau.

Pagaliau vienas mano prietelis rekomendavo man Dr. Millerio natūralų gydymą, bet atvirai kalbant nemaniau, kad tas man pagelbėtų, bet, ieškodamas pagalbos, nutarau neatidėliojant kreiptis į Dr. Millerį ir po poros savaičių gydymo, jaučiausi kaip kitas žmogus.

Aš jaučiu savo pareigą rekomenduoti Dr. Millerio nepaprastą gydymo metodą savo prieteliams, kurie norėtų informacijų apie jo natūralius gydymo metodus.

Su pagarba,
K. SOTOS
New York 16, N. Y.

Ligai džaiugiausi sveikata, nuolatos dirbdamas savo ūkyje. Bet 1945 m. staiga susilpnėjau, pradėjo skaudėti kojos. Susitrukdė darbas, tad buvau priverstas ieškoti pagalbos. Kaimyninio miestelio gydytojai pareiškė, kad tai artritis ir prirašė vaistų. Vėliau pasiuntė pas specialistą į New Yorką. Šis paguldė mane savo klinikoje, iš kurios išėjęs, vėliau visus 1946 m. važinėdavau pas jį į New Yorką. Deja, niekas nepagerėjo, net priešingai — negalėjau vaikščioti, tad vežiojo mane vežimėlyje. 1947 m. vėl buvau grąžintas į ligoninę, kurioje gydžiausi 5 mėn.

Bet mano sveikata blogėjo. Pagaliau mane šeima vėl atsiėmė namo, kur laukiau tik Aukščiausiojo pasigalėjimo.

1948 metų pradžioje vienos bičiulės patariamai atvežė mane sūnus pas dr. Miller. Jis mane patikrino ir sutikė vilties gyventi. Jo klausydamas, jau vasario mėn. pradėjau vaikščioti, pasiremdamas ramščiais, o po poros mėnesių ir jų nebereikėjo. Lygiagrečiai pranyko ir skausmai. Vasarą jau dirbau ūkyje.

Visa širdimi dėkoju doktorui ir siunčiu tris savo fotografijas, kurias prašau paskelbti.
LORENZO JANY

New Yorką, aš gavau sunkų darbą. Kiek padirbėjus, susižeidžiau nugarą ir turėjau darbą mesti. Aš buvau pas daug daktarų. Vienas sakė, kad mane reiks operuoti. Kitas gydė nuo pūslės uždegimo, bet vietoj jaustis geriau, aš blogėjau. Pagaliau priėjo prie to, kad negalėjau nei miegoti, nei valgyti, nei vaikščioti ir kentėjau baisius skausmus. Aš netekau vilties kada nors pagyti. Mano vyras pamatė Tamstos skelbimą lenkų laikraštyje "Nowy Swiat" ir, nors aš nenorėjau, įkalbėjo kreiptis į Tamstą. Peršvietus mane X spinduliais ir ištyrinėjus, buvau gydomas apie mėnesį. Dabar aš jaučiuosi 100 procentų geriau ir vėl dirbu.

Dėkodama už grąžintą sveikatą, aš siunčiu savo nuotrauką, kurią galite naudoti viešai, kad kiti ligoniai pasėktų mano pavyzdį ir kreiptųsi į Dr. Millerį.
LEOKADIJA PUDANS
Long Island City, N. Y.

Iš širdies dėkoju Dr. Joseph Milleriui už tą stebuklingą būdą, kuriuo jis mane pagydė. Atvėžiauis į

Noriu šia proga Jums pareikšti mano padėką už suteiktą man vėl galimybę gyventi.

Turėjau daug įvairių skausmų nugaroje, kurie privertė mane atsiskaityti darbu. Vieną dieną išgirdau apie Jus ir Jūsų natūralius gydymo metodus. Po šešių sėkmingų vizitų aš įsitikinau, kad visa tai ką girdėjau buvo tiesa. Šiandien aš esu visų 100% sveikas.

Cia pridėdu mano nuotrauką su šiuo laišku. Jūs galite jį paskelbti bet kuriame laikraštyje ar žurnale, kad kiti žmonės galėtų pasinaudoti ir sugrąžintumėte jiems sveikatą.

Nuosirdžiai Jums dėkingas.
E. CRUZ
Newark 3, N. J.
Frenchtown, N. J.

Didžiai Gerbiamas Pone Daktare:

Iš gilios širdies noriu Tamstai nuosirdžiai padėkoti už stebuklingą ir sėkmingą pagydyimą, kuris buvo pasiektas Jūsų praktika. Ilgus metus kentėjau dėl skausmingų tulžies akmenų. Gydė mane Ukrainoje, paskui Vokietijoje. Gydytojai man patarė operaciją tiem akmenim pašalinti. Labai tos operacijos bijodama, o taip pat ir dėl kitų priežasčių, nesiryžau. Vėliau mane pasiekė pranešimas apie Tamstos gydymo būdą ir tai, kad daug kam padėjote be vaistų ir operacijų. Gali man Tamsta patikėti, kad jaučiuos labai laiminga, jog galėjau operacijos išvengti. Mano gi kentėjimai jau taip ilgai tvėrė, kad nebuvo galima delsti diena iš dienos. Vis dėlto mielai pasidaviau 7 mėnesių trukusiam gydymui, nepaisydama nei vargiusios kelionės iš Philadelphiajos į Newarką nei išlaidų, nes greitai pajutau sveikatos pagerėjimą, o šiandien galiu iš naujo, kaip kitada, namie šeiminkauti ir džiaugtis gyvenimu.

Rašau tai be jokio raginimo ar prašymo, o tik norėdamas, kad ir kiti kenčiantieji galėtų pasinaudoti Dr. Millerio paslauga ir nusikratyti nereikalingų skausmų.
Mrs. KATERINA MUELLER
3406 Kirwood Rd., N.E., Philadelphia, Pa.

1960 sausio 17

Gerbiamas Pone Dr. Miller:

Šiuo laišku noriu išreikšti Tamstai padėką už stebuklingą gydymą, kuris grąžino man sveikatą.

Daug metų naudojais įvairia mediciniška pagalba, deja, be jokių teigiamų pasekmių. Kad nusikratyčiau bausių galvos skausmų ir dažno apsilpimo, sutikau su pečių operacija, kuri vos nesibaigė mano mirtimi. Mano ilgų kentėjimų istorijoje posūkiu diena buvo metų pabaigoje mane pasiekęs Tamstos sieninis kalendorius, kuraiame radau šiuos žodžius: "Niekada nepraraskite vilties; visada atsiras kas nors ir kur nors, kas galės padėti." Jau po trumpo gydymo pajutau ryškų sveikatos pagerėjimą. Už didžiū paslaugą būsiu dėkingas Dr. Milleriui iki savo amžiaus galo ir karštai jį rekomenduoju kitiems ligoniam.

Su nuosirdžia pagarbą
IZYDOR CANTOR
Bronx 57, New York

1960 vasario 13

Buvau kreipėsi į daug gydytojų, bet niekas neįstengė palengvinti mano skausmų ir pagydyti mano nugarkaulio, inkstų ir paurisų nervų. Naktimis neužmigdavau, o atsikeldavau dar labiau pavargęs. Esu šiandien dėkingas Aukščiausiam ir dr. Miller, nes atgavau sveikatą ir jaučiuosi lyg naujai užgimęs. Todėl visiems patariu kreiptis į Dr. Miller, nes tikiu, kad jis ir jiems padės.

GEORGE LIZAK
New Brunswick, N. J.

Neįmanoma paskelbti visų tų mano pacientų laišku, kuriuose reiškiamas padėka už mano globą ir gerus gydymo rezultatus. Tie laiški rašyti vyrų ir moterų, kurie kentėjo įvairiausius skausmus: įvairius skilvio negalavimus, reumatizmą, krūtinės ir kryžiaus, rankų, kojų ir galvos skausmus, širdies, akių ir ausų nusilpimą, skundėsi aukštu kraujo spaudimu, cukrine liga, getlidge, inkstų ir pūslės, taip pat ir visokiais kitokiais negalavimais. Besidomintieji gali tuos laiškus pamatyti mano raštinėje. Ten yra jų patvirtinti originalai.

DR. JOSEPH MILLER, DC. PhC. 790 BROAD STREET, kampas MARKET STREET, NEWARK, N.J.; Tel. Mitchell 2-0773

Šaukiant iš New Yorko 11, MI 2-0773. Priėmimo valandos 9:30 iki 7:30; sekmadieniais ir šventadieniais 9 iki 12 susitarus.

S & G MEAT MARKET

buvusi
J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ
Home-Made Bologna

ANTANAS VAITKUS, vedėjas
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS

Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
340 Grand Street, Brooklyn 11, N.Y. — Tel. Stagg 2-4329

PARK-HILL REALTY

REAL ESTATE & INSURANCE
84-17 JAMAICA AVE.
WOODHAVEN 21, N. Y.
Virginia 3-1477

Čia Jūs rasite didelį pasirinkimą gražių namų, sklypų, apartamentų ir tai žemiausiomis kainomis. Čia galite visokeriopai apsidrausti; čia valstybinių mokesčių - taksų blankai užpildomi.

ALBERT F. PETERS - Petrauskas

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

FRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 6-9519

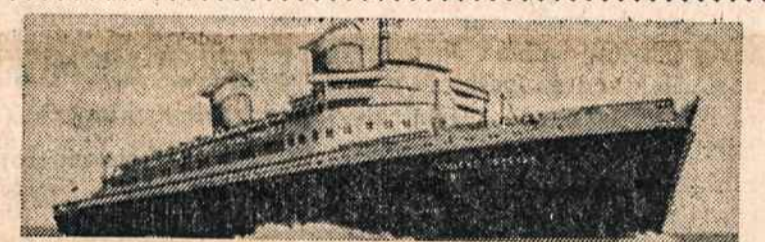
Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiems pobūviams
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

Lietuviškų produktų:

DUONOS, SŪRIŲ, DESRŲ, SKILANDŽIŲ

PETRO LISAUŠKO krautuvė

64-09 Clinton Avenue, Maspeth 75, N. Y. Tel. TW 4-8087
Priimami užsakymai vestuvėms ir pobūviams
Perkant didesniais kiekiais pristatoma į namus nemokamai

Joseph Andrusis - TRAVEL AGENCY - REAL ESTATE - Insurance

— HAVEN REALTY —

Kelionių biuras lėktuvais ir laivais. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investicijos. • Kasdien nuo 9 iki 9 val. Sekmadieniais popiet 1-5 val.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

SIDABRINIO VĀRPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms vestuvėms ir pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

VYTAUTAS BELECKAS
SAVININKAS
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms, ir kitiems pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priimamos kainomis.

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

KUN. K. VENGRŲ SUKAKTIS

Kun. Kazimieras Vengras, marijonų kongregacijos narys, yra daug keliavęs, pastoracinį darbą dirbęs ne tik Amerikoje, bet ir Kanadoje, ilgiausiai — Argentinoje.

Gimė 1910 balandžio 2 Brighton, Mass. Krikščytas šv. Petro bažnyčioje Bostone. Tais laikais parapijos mokyklos nebuvo, bet veikė vasarinės mokyklos, kuriose buvo mokoma ir lietuvių kalbos. Aukštesniąją mokyklą lankė Bostone (Boston English High) iki 1927. Įstojęs į marijonus, lankė Clarendon Hills, Ill., seminariją. Filosofiją studijavo 1931-32 vienuolių sulpicijonų seminarijoje. Tais laikais daug rašė į "Jaunimo darželį" Darbininke. Toliau tęsti studijų išvyko į Lietuvą, kur mokėsi Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Už darbą "Bažnyčios papildomoji jurisdikcija" gavo kanonų teisinių licencijų.

Grįždamas į Ameriką, 1937 aplankė lenkų okupuotą Vilnių, Vokietiją, Prancūziją, Italiją ir kitus kraštus.

Grįžęs į Ameriką, dirbo ma-

rijonų leidžiamo "Krstaus Karaliaus Laivo" redakcijoje, spausdino daug pamokslų, vedė šv. Teresės noveną įvairiose Pensilvanijos parapijose.

1939 išvyko į Argentiną ir ten kūrė naują lietuvių misiją. Buvo Avellanedoje, Buenos Aires, pirmas Gailastingos Dievo motinos parapijos klebonas nuo 1941 iki 1949. Ten pastatė lietuvišką salę ir mokyklą, padėjo išleisti "Laiko laikraštį", padėjo kun. J. J. Jakaičiui statyti šv. Kazimiero bažnyčią Rosario mieste. Argentinoje praleido šešioliką metų.

Į Ameriką grįžo 1956. Kurį laiką darbuosi šv. Kazimiero parapijoje Racine, Wisc., pasukui buvo paskirtas į marijonų seminariją Clarendon Hills, Ill. Dabar darbuojasi Chicagos marijonų namuose.

Lapkričio 12, sekmadienį, 10 val. šv. Petro lietuvių bažnyčioje So. Bostone aukos padėkos mišias. Prel. Pr. Strakauskas, sakęs pamokslą per jo primiciją, ir dabar kalbės iškilmingų mišių metu. Vaisės įvyks salėje po bažnyčia. Vaisių pradžia 1 val. (K.A.N.)

KUN. K. VENGRAS, MIC

Lietuvos gener. konsulato N. Yorke ieškomi asmenys

Bimbaitė, Verutė, iš Bimbų km., Panemunėlio val., Rokiškio apsk.

Blažys, Antanas ir Kazimieras, iš Lukšių km., Jurbarko val., turėjo brolių Izidorijų

Černius, Vytautas, Petro sūnus, gimęs 1926 m. Marijampolėje

Dailidonis, Leonas, Aleksandro sūnus, gimęs Panevėžyje

Guraskaitė, Ona, iš Grustės km., Sedos val., gyveno Chicagoje

Jocevičienė - Andriuskaitė, Levosė, ir jos sesuo Motuzienė, Pranė, Prano dukterys, iš Pakapio km., Žaiginio val., Raseinių apsk.

Motuzienė - Andriuskaitė, Pranė, ir jos sesuo Jocevičienė, Levosė, Prano dukterys, iš Pakapio km., Žaiginio val., Raseinių apsk.

Pashkō, Viktorija, jos sūnus Jacob ir William, ir dukterė, gyveno 610 East 5th St., New York, N. Y.

Petkaitė, Polionika ir Zosė, Tamošiaus dukterys, iš Dunauskių ar Urvidiškės km., Sedos val.

Petkus, Juozapas, iš Kulšėnų k., Sedos val.

Petkus, Nikodemas, kunigas, gyvenęs Klaipėdoje, išvykęs Amerikon prasidėjęs antr. pasauliniam karui

Sermokas, Pranas, gyvenęs South Halsted St., Chicagoje

Tendienė - Raliugaitė, Adelė, gimusi Palangoje, vyras Tėndys, Martynas ir jo brolis Mykolas, abu gimę Alksnių km., Klaipėdos apsk.

Žukauskas, Simonas, jūreivis, gyvenęs 250 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y.

Ieškomieji arba žinantieji apie juos maloniai prašomi atsiliepti:

Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd St., New York 24, N. Y.

Dainų Šventės Komiteto pareiškimas

(Protokolo Nr. 25 išrašas)

Posėdyje dalyvavo: Prel. Ignas Albavičius, Vytautas Radžius, Teodoras Blinstrubas, Jonas Jasaitis, Stasys Daunys, Jonas Paštukas, LB Chicagos Apygardos valdybos atstovas Jonas Bertausis ir specialiai į posėdį pakviestas Kazys Žirgulis.

Rezoliucija

JAV ir Kanados Lietuvių Antrosios Dainų Šventės Komitetas 1961 m. spalio 14 d. posėdyje, apsarstęs spaudoje iškeltą "Lithuanian Song Festival Committee" blankų atsižadimo klausimą ir tuo pačiu reikalu JAV LB Chicagos Apygardos Valdybos raštą, priėjo sekančių išvadų:

1. Kai kurie Dainų šventės komiteto nariai, norėdami pasitarnauti geresniam Dainų šventės pasisekimui, be komiteto nutarimo ir kai kurių kitų komiteto narių žinios, sudarė "Lithuanian Song Festival Com-

mittee" blankus, įtraukdami ir asmenis, nepriklausančius Dainų šventės komitetui.

2. "Lithuanian Song Festival Committee" blankai buvo naudojami tik JAV valdžios pareigūnų pakvietimui į Dainų šventę.

3. Dainų šventės komiteto žiniomis "Lithuanian Song Festival Committee" laiškam blankai nebuvo naudojami aukų rinkimui Dainų šventės reikalam.

4. Komitetas prašo lietuvių visuomenės, po šio pranešimo, laikyti šį reikalą išsiaiškintu ir baigtu.

Nutarta: rezoliuciją paskelbti spaudoje visuomenės žiniai ir raštu pranešti JAV LB Chicagos apygardos valdybai.

Prel. Ignas Albavičius
Komiteto pirmin.

J. Paštukas
Sekretorius

C. L. I. 2-FAMILY SOLID BRICK HOMES 5 1/2 - 2 1/2 or 4 1/2 - 3 1/2 ROOM APARTMENTS

Separate Entrances. Full Basement
22x43. Built-in wall oven & range,
plaster walls, Street level garage.
10 minutes from Manhattan
25 year mortgages

\$27,490

48th Street (Bet. 20th & 21st St.),
ASTORIA, N. Y. C.
Tri-Boro Bridge to 1st Exit use
Grand Central Parkway Service
Road to 48th Street; Cross over
Parkway to property.

HI 6-5600

Operation Clothes Closet

Reluctant to let that favorite old jacket get promoted to nobler service? It could prove a blessing to some freezing inhabitant of the mountainous regions in the underdeveloped areas of the world.

The Thanksgiving Clothing Collection of the Catholic Bishops seeks wearable used clothes, bedding, shoes, etc. for distribution to the world's needy through Catholic Relief Services - N.C.W.C. Send them to the nearest Catholic church.

CRANE

SAVINGS AND
LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

2555 West 47th St. Tel. Lafayette 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING

4 1/4%

NEŠA INVESTAVIMO ŠAKAITOS

Mokami nuo vasario 1 d., 1960

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D.

Dividendi mokami sausio ir liepos mėn. 1 d.

VALANDOS: PIRMAD. ir KETVIRTAD. 9 v. r. iki 8 p.p.
ANTRAD. ir PENKTAD. 9 v. r. iki 5 p.p.
SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d.; Trečiad. uždaryta.

RUOSIAME LIETUVISKAS VESTUVES. SALES PARENGIMAMS IR SUSIRINKIMAMS NEMOKAMAI
Tel. MU 3-2928
VACYS STEPONIS

Tel.: APplegate 7-0349 Sav. V. ZELENIS

BANGA TELEVISION

34-23 FULTON STREET

BROOKLYN 8, N. Y.

NAUDOKITĖS PROGA!

- Fedders (geriausias rūšies) oro vėsintuvas. Žemiau sezono kainos
- 40% nuolatos vokiškiems Blaupunkt radio bei stereo HI-FI aparatams
- Dideli atpigimiai aukščiausiai įvertintoms Admiral ir Motorola 23 inčų televizijoms, bei stereo HI-FI

Nemokamai dovanos su kiekvienu pirkiniumi

Televizijos, HI-FI bei vokiškų aparatų taisymas atliekamas RCA kvalifikuoto techniko

Darbo valandos: kasdien iki 7 val. vak.; penktad. iki 9 val. vak.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SVENČIŲ PROGA

Lietuvių Prekybos Bendrovė Londone,
sudarė specialius papigintus vertingus
SIUNTINIUS

Pasinaudokite šia tikrai reta proga paremti savo artimiesiems. — Užsakyti siuntinius galima pas bendrovės atstovą

JONĄ DAUGIRDĄ

337 Union Ave. • Brooklyn 11, N. Y. • Tel. EV 7-4940

Reikalaukite medžiagų pavyzdžių

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės

INSURANCE - REAL ESTATE

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Avenue

Richmond Hill 18, N. Y.

Tel. Virginia 6-1800

REPUBLIC Liquor Store, Inc.,

322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.

Tel.: EV 7-2089

JURGIS J. JOKUBAITIS,
Manager

Didelis pasirinkimas
įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų
šventėms bei kitokioms progoms

ROMAN FUNERAL CHAPEL

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES J. RAMANAUSKAS

1113 Mt. Vernon St.

Philadelphia 23, Pa.

POplar 5-4110

CARROL FUNERAL HOME, Inc.

PETRAS KARALIUS, savininkas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS IR BALZAMUOTOJAS

74 Providence Street

WORCESTER, MASS

PL 4-6757

PL 4-1165

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS, jaunas ir puikus lietuvis

— naujose patalpose —

skausmo valandoje suteikia puikų patarnavimą

Edward A. Zigas FUNERAL HOME

540 East Street, New Britain, Conn.

Tel.: BA 9-2242 — 9-9336

Aptarnauja NEW BRITAIN, WATERBURY ir HARTFORD, Conn

J. F. EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS CHICAGOJE

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue — Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Ave. — Tel. LA 3-0440 - 9852

Ambulance patarnavimas dieną ir naktį

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Lietuviai pranciškonai, minėdami savo 10 metų sukaktį, kaip įsikūrė Brooklyne, gruodžio 10 Apriškimo parapijos salėje rengia vakariene, kurios metu bus ir meninė programa su dainom bei deklamacijom.

Vengrai, minėdami penkerių metų revoliucijos sukaktį, rengia piketus prieš sovietų atstovybę. Vienas piketas įvyko lapkričio 4, kitas rengiamas lapkričio 7, antradienį, 6:30 v.v. Į pекetavimą kviečiami išjungti ir kiti pavergtų tautų atstovai ir ateiti prie sovietų atstovybės, Park Ave. ir 68 St. kam-pas.

J. Stukas mieliai sutiko be atskiro atlyginimo talkinti N.Y. Balfo vaju, kuris šis nuo lapkričio 4 iki gruodžio 4. Vajaus metu kiekvieną šeštadienį kalbės per Stuko radiją į New Yorko lietuvius vienas iš komiteto narių. Lapkričio 11 d., 5 val. popiet kalbės komiteto pirmininkas dr. A. Trimakas.

Sibiro maldaknygė olandiškai, kuri tik ką atspausdinta rekordiniu skaičiumi (400,000), pasiekė Balfo centrą ir kaip suveniras bus pridėdama prie Balfo kvito dosnesniem aukotojam New Yorke.

Balfo Centro valdyba susirenka svarbiam posėdžiui lapkričio 8 centro patalpose. Tarp daugelio paramos prašymų yra ir trys iš Palestinos nuklydusių lietuvių, kurie į ten pateko iš Polekėlės, Pakapės ir Tytuvėnų.

Gyvojo rožančiaus draugijos metinė vakariene bus lapkričio 19 4 val. popiet (tuoj po pamaldų) Apriškimo par. salėje. Įėjimo auka 2 dol. Kviečiami nariai bei draugai ir pažįstami linksmai praleisti sekmadienio popietę.

Dail. V. K. Jonynas jau 8 metai kaip piešia kalėdinius sveikinimo atvirukus Book of the Month Club, 345 Hudson St., New York 14, N.Y. Šiemet nupiešė du atvirukus. Viename vaizduojama Marija su Kūdikieliu ant rankų, kitame — raudongūžiai paukščiai, sutūpę medžio šakose. Atvirukus gali užsisakyti ir ne klubo nariai.

Stepo Zobarsko novelių rinkinys angliškai "The Maker of Gods" jau atspausdintas ir atiduotas rišyklon. Knygą pirmiausia gaus tie, kurie užsiprenumeravo.

J. Šereiva New Yorko mieste yra išgijęs krautuvę, kur laiko stogam, namam, medžiui impregnuoti, asfalto grindim atnaujinti visas reikiamas medžiagas. Jo adresas: 315 W. 82 St. New York 24, N.Y., tel. TR 3-5337.

72 kambarių name reikalingas prižiūrėtojas (superintendentas), mėnesiui mokama 300 dol. atlyginimo ir 4 kambarių butas pirmame aukšte. Namas apšildomas alyva. Namuose nėra keltuvo (Walk up). Vieta: 1470 St. John's Pl., Brooklyn, N. Y. Teirautis telefonu: PR8-6976.

Maspeth, N. Y., išnuomojamas naujai atremontuotas butas, 4 gražūs kambariai antrame aukšte. Butas apšildomas. Kadangi nuoma neaukšta, pagedaujama ramių ir suaugusių žmonių šeima. Teirautis TW 4-7589.

Išnuomojamas gražus kambarys pirmame aukšte moteriai 315 So. 4th St., Brooklyne. Kreiptis Mrs. U. Katulis, tel. EV 4-2626.

NAUJAS FASKAS

Lietuvių sporto sąjungos (Fasko) nauja vadovybė bus Clevelande, kaip paaiškėjo po rinkimų, kuriuos korespondenciniu būdu pravedė rinkimų komisija Bostone. Komisijos pirm. K. Merkis praneša, kad rinkimuose dalyvavo 199 JAV ir Kanados lietuviai sportininkai iš 624 galėjusių balsuoti. Teisėt balsavimo lapelių buvo pripažinta 192. Už Clevelando kandidatų sąrašą pasisakė 121, o už Chicagos — 71. Į naująją Fasko vadovybę Clevelande išrinkti pagal gautus balsus: Elvyra Vadopalienė - šikšniūtė (109 balsai), Algirdas Bielskus (105), Jaunutis Nasvytis (104), Algirdas Nasvytis (101), Vytautas Jokubaitis (91), Juozas Kijauskas (68), Kazimieras Karalis (62). Kandidatai: Laimutis Klimas (51) ir Algis Penkauskas (45). Į revizijos komisiją išrinkti pagal Chicagos sąrašą: Zigmantas Degutis (50), Rimantas Dirvonis (50) ir Jonas Degutis (46). Kandidatai: Petras Baltramonas (44) ir Edvardas Sulaitis (42).

Vlika narių susirinkimas bus lapkričio 25-26 dienomis New Yorke. Iš Vokietijos atvyksta J. Glemža — Vliko Vykdomosios Tarybos pirmininkas.

BOSTONO ŽINIOS

Lietuvių tautinių šokių sambūris, Onos Ivaškienės vadovaujamas, šoko spalio 27 Freminghame, 20 mylių nuo Bostono, kur yra įsikūrusių daug modernių krautuvų, ir todėl kasdien apsipirkti privažiuoja daugybė žmonių. Visa savaitė truko ta jungtinių tautų meninė šventė. Kasdien pasirodydavo po tris naujas tautas scenoje.

Studentai ateitininkai, broktoniškiai, atvykę Bostonan, turėjo savo posėdį, o paskui visi nuėjo į Balfo vakariene, užsiėmė stala, lietuviškai šnekučiuodami ir padainuodami. Visi atkreipė dėmesį ir kartu su studentais džiaugėsi.

Bostono spauda nerašo apie Chruščiovo bombų sproginų nuosėdas ar radiavimus, ir žmonės nežino, kaip iš tikrųjų yra. Betgi jie džiaugiasi žvarbiu nepastoviu oru, nes, sako, tada chruščioviško pavojaus mažiau. Bet Skandinavija, Japonija, net ir bolševikinė Kinija dėl to jau rėkia. Amerikai arčiausia yra Skandinavija, kuri pirmoji pakėlė aliarmą.

Naujas Strand valgyklos ir užiegos savininkas P. Peldžius, savo įstaigą gerindamas, stalus atidavė studentams lietuviams, kurie turi savo būstinę 330 E Street, So. Bostone. Studentai džiaugiasi ir dovanotojui dėkoja.

Laimėtoja Balfo vakarieneje neseniai buvo Antanina Starinskienė; laimėjo visą stalą su gėrybėmis, ir po to artimuosius pavaišino tomis gėrybėmis. Antroji laimėtoja buvo Ona Smitienė.

Liet. piliečių klubo visuotinis susirinkimas jau buvo pirmiems valdybos rinkimams, ant rasis kandidatus nominavimo susirinkimas bus lapkričio 19 d., 7:30 val. vakare, o gruodžio mėnesį bus galutinieji valdybos narių rinkimai. Klubas narių turi keliolika šimtų, bet labai mažai susirinkiman buvo susirinkę. Svarbu, kad visi nariai visad ateitų; svarbu nariams, ne kam kitam.

Rita Ausiejūtė pasirodo lietuvių radijo programoje, kuriai vadovauja Jonas Romanas. Ji turi gerą balsą ir tarseną. Dabar šioje programoje dirbo: Danutė Venckutė, Marytė Grinkevičiūtė, Jonas Romanas jr, ir Raimundas Žičkus. Programos vedėjas Jonas Romanas sj. vis ieško naujų talentų.

Pabrango susisiekimas. Važiavimas autobusais ir traukiniukais Bostone nuo spalio 28 pabrango. Į tolimesnes vietas važiuojant, reikia mokėti net iki 40 centų. Vaikams paliekama ir toliau 10 centų.

RADIJO PROGRAMOS

NEW YORKE ir BOSTONE

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIJO VALANDA

Direktorius
JOKOBAŠ J. STUKAS
WEV - 1330 kil. 97,9 mg. FM
New York, N. Y.
Šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. popiet
Raštinė: 1264 White Street
Hillside, New Jersey
Tel. WAverly 6-3325

BOSTONO LIETUVIŲ RADIJO VALANDA

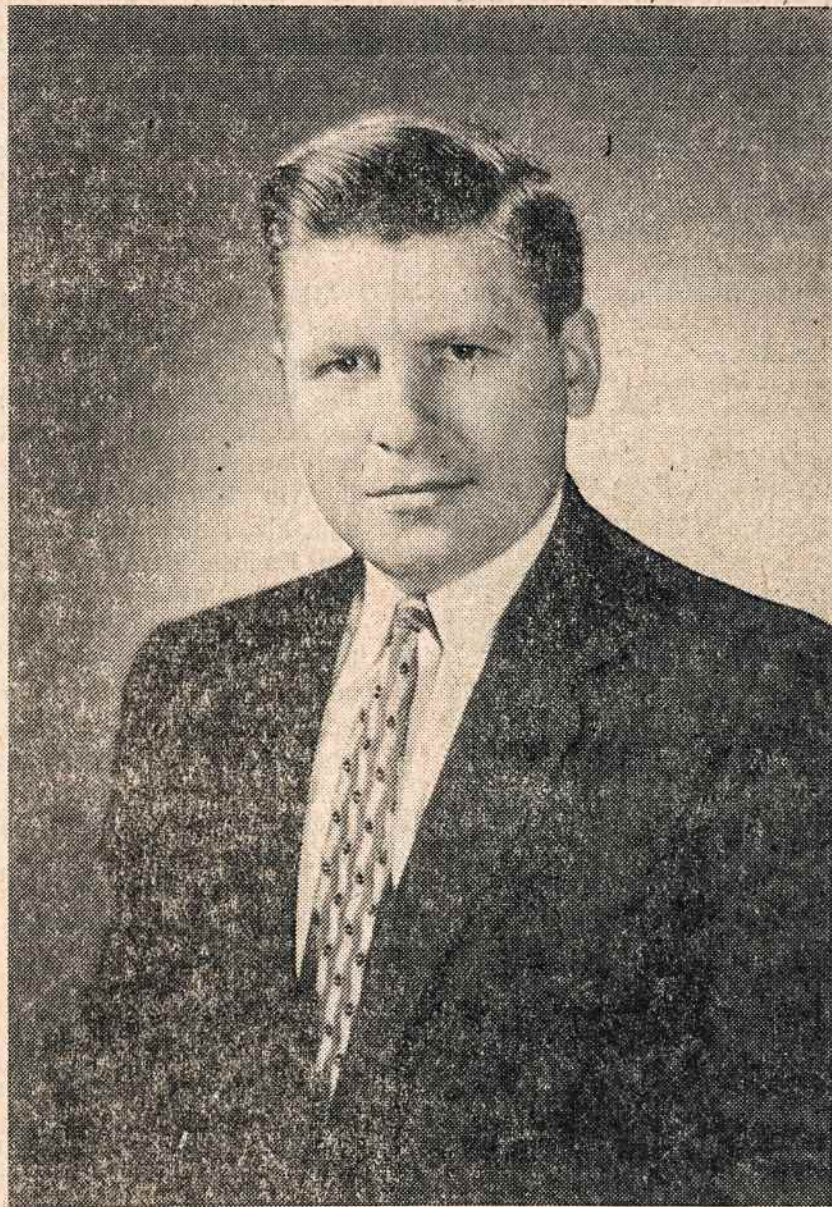
Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

LAISVĖS VARPAS

Vedėjas
P. VIŠČINIS
Sekmadieniais 8-9 val. ryte
AM bangomis 1190 kilociklų
FM bang. 105.7 megaciklų
is
WKOX, Framingham, Mass.

SENIASIA N. ANGLIJOJE RADIJO PROGRAMA

Vedėjas
STEP. MINKUS
Boston, Mass.
WLYN - 1360 kilocycles
Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

ADV. RIMANTAS IVAŠKA

SUSILAUKĖME NAUJO ADVOKATO

Rimantas Ivaška neseniai baigė Bostono aukščiausiąją teisių mokyklą ir išlaikė egzaminus, gaudamas advokato teises. Kaip advokatas, jis bus iškilmingai prisakdintas Bostono aukšt. teisme lapkričio 16.

Rimantas Ivaška yra gimęs 1932 So. Bostone. Per 4 metus baigė Bostono kolegijoje biznio administraciją. Kariuomenėje būdamas, baigė karo mokyklą ir gavo leitenanto laipsnį. Kariuomenėje tarnavo ir Europoje, tada kartu su savo žmona Dalia apkeliaavo Vokietiją, Italiją Prancūziją ir kt. Iš kariuomenės išėjo kapitono laipsniu. Po to per 3 metus baigė Bostono aukščiausiąją teisių mokyklą.

Ketvirtis Edmund, atsargos aviacijos karininkas, išrinktas Sv. Patriko dienos parado Bostone vadovu kovo 17, 1962. Projektuojama parade įmaišyti ir lietuviškų maršų, nes ir veteranai lietuviai bei liet. parapijos būna parade, kaip kasmet, dalyvaus. O lietuviai turi gražių net ligi 30 maršų. Daug tų maršų yra čia ir plokštelėmis išleistų ir lengvai galima jų gauti nusipirkti. Jų ir gaidų galima gauti.

Laisvės Varpas kviečia pasisakyti. Kai kas yra nuomonės, kad geriau būtų Laisvės Varpo radijo programą duoti ne dabartiniu laiku sekmadienį, bet darbo dieną vakarais. Yra galimybė gauti radijo stotį, kuri sutinka skirti Laisvės Varpui ketvirtadienį pusę valandos nuo 9 val. ligi 9:30 val. vak. Neaišku, kiek yra klausytojų, kurie norėtų tuo laiku Laisvės Varpo programos? Visi kviečiami ligi lapkričio 11 pranešti Laisvės Varpo vadovybei: ar pakliktų programą dabartiniu laiku iš dabartinės stoties ar nukelti į ketvirtadienį 9 - 9:30 val. vakare iš naujos radijo stoties. Nauja stotis būtų girdima Bostone, bet visiškai negirdima Worcesteryje. Savo pagėdavimus siųsti Laisvės Varpui, 47 Banks St., Brockton, Mass.

Jau kuris metas dirba didelėje Bostono Travelers Insurance Co., kaip investigatorius — revizorius; savo tuo darbu labai patenkintas. Jo buto adresas: 17 Thinkle Str., Dorchester, Mass., o jo advokatinės kontoros adresas: savo motinos name, kur ji turi lietuvių baldų krautuvę, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Nuo jaunų dienų Rimantas buvo savo motinos sukurtu Bostono lietuvių tautinių šokių sambūrio nariu ir akordeonistu bei šokėju, priklausau teitinių sendraugių organizacijai. Yra iš senųjų ateivių lietuvių patriotų šeimos. Jo tėvas a. a. Aleksandras Ivaška ir motina Ona Ivaškienė plačiai žinomi, kaip darbštūs visuomenininkai lietuviai, o motina dar yra išrinkta Pasaulio Lietuvių Bendruomenės tarybos nare. Advokato trys broliai taip pat senų lietuviškų vardų: vyriausias Algimantas — Metropolitan kino vedėjas (menedžeris), Gediminas — Bostono universiteto studentas, būsimasis inžinierius, ir Vytautas — besimokąs lietuvių pranciškonų gimnazijoje Kennebunkporte, Maine. Visi — advokatas, jo motina ir jo broliai ir advokato žmona yra PL Bendruomenės Bostono skyriaus nariai.

Advokato Rimanto žmona Dalia Skudžinskaitė - Ivaškienė yra taip pat uoli ateitininkė organizatorė, baigusi kolegiją kaip chemikė, o dabar augina savo šeimos prieauglį, mokytoja liuanistinėje mokykloje ir dalyvauja lietuvių parapijos bažnytiniam chore. O jų jaunutė šeimynėlė tokia: Nijolė, 5 metų, lanko šv. Petro parapiškos mokyklos vaikų darželį, ir Darius, dar tik 2 metų.

Advokatas Rimantas Ivaška geras lietuvis, greitos orientacijos žmogus, paslaugus, nuširdus, išmaningas ir teisingas visiems patarėjas, ir nusistatęs savo darbą visur ir visada sąžiningai atlikti, nes, anot jo, tik su teisybe laimėsi ir toliausiai nukeliausi. (P.)

WILLIAM J. DRAKE —
DRAGŪNAS
ADVOKATAS
84 - 14 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N.Y.
Tel.: Hickory 1-5220

C. A. Voket - Vokietaitis
ADVOKATAS
41 - 40 74th St.
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

Stephen Bredes, Jr
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-7083

A. ANDRIUSKEVIČIUS
LAIKRODINIŲKAS
- JUVELYRAS
Auksas, Sidabras, Deimantai
Laikrodžiai
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N.Y. EV 4-2318

Priemiamiausiomis kainomis su labai gerom išsimokėjimo sąlygom ir pristatymu į vietą iš ONOS IVAŠKIENĖS

BALDŲ KRAUTUVES

galima gauti butui modernišką baldai, įvairios lempos, vaikam lovučės, virtuvės reikmenys ir k. LITHUANIAN FURNITURE CO. 366 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Off. Tel.: AN 8-4618 Res.: AN 8-5961

Krautuvėje galima gauti DARBININKĄ, pratešti prenumertą arba užsisakyti naujai.

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNISKA KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Directorius
ALB. BALTRONAS - BALTON
— Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS
- Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteklam garbingas laidotuves Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER Ave.
PRANAS WAITKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
IR BALSAMUOTOJAS
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dienų ir naktį
Nauja moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

ADV. ST. BREDES, Alto skyriaus pirmininkas New Yorke. Nuotr. V. Maželis.

Balfo vaju didžiajame New Yorke

Mieli ir brangūs New Yorko lietuviai,

Jau dvidešimt metų lietuvių tauta kenčia sunkų trėmimų ir naikinimų siaubą.

Dvidešimt metų prabėgo, bet mūsų seserų ir brolių šauksmas nenutilo. Jie savo prašymus kreipia į mus, JAV lietuvius, tikėdami mūsų gailėstingumu.

Sirdį veriantys šauksmai ateina iš siaubingo ir mirtį nešančio Sibiro, iš Lenkijos, iš nuolat apgrobiamos Lietuvos, iš Vokietijos tremtinių ir kitų pasaulio kraštų.

Balfas visom jėgom stengiasi kančiančių tautiečių šauksmą išgirsti, stengiasi iš slopaus skurdo juos gelbėti, bet yra

CHILDREN BOARDED

WILL TAKE CARE OF CHILDREN

from Infants to 7 Years
Private home - Reasonable prices
143-01 Glasbord Ave., Jamaica, L.I.
AX 7-2566

bejėgis, jeigu ne visi stojame talkon ir savo auka negausiname Balfo išteklį.

Didžiajame New Yorke aukų vajuš šiais metais pradėdama lapkričio 4 ir baigiamas gruodžio 4. Tenelieka nė vieno lietuvių, nė vienos lietuviškos šeimos, kuri per tą mėnesį neduotų savo aukos. Kiekviena auka — didesnė ar mažesnė — yra lygiai verta, gi tomis aukomis suselptieji bus giliai ir nuoširdžiai dėkingi.

Savo dosnumu ir gailėstingumu atžymėmike Padėkos dieną ir artėjančias Kalėdų šventes. Laukiame atsiliepti visų.

Aukas prašome siųsti adresu 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y., arba įteikti bet kuriam vajuos komiteto nariui.

Priimkite iš anksto nuoširdžią mūsų padėką.

Dr. A. Trimakas
Vajaus Komiteto pirmininkas

Dr. M. Zukauskienė
Vajaus Komiteto Sekretorė

K. Bielinis
Iždininkas